

MICHAŁOWICE

GMINNY BIULETYN INFORMACYJNY

MAJ 2019

(2/2019)

WYDAWNICTWO BEZPŁATNE

Dwa nowe przedszkola

Ruszył konkurs SARP na zagospodarowanie terenu przy Urzędzie Gminy w Regułach. To pierwszy etap budowy kompleksu edukacyjnego, dzięki któremu możliwe będzie również sprawne zbudowanie nowego przedszkola w Michałowicach.

Wybory w sołectwach i osiedlach

W marcu mieszkańcy gminy wybierali nowych sołtysów, rady sołectwie oraz zarządy osiedli. W sumie wybory odbyły się w 13 sołectwach i osiedlach.

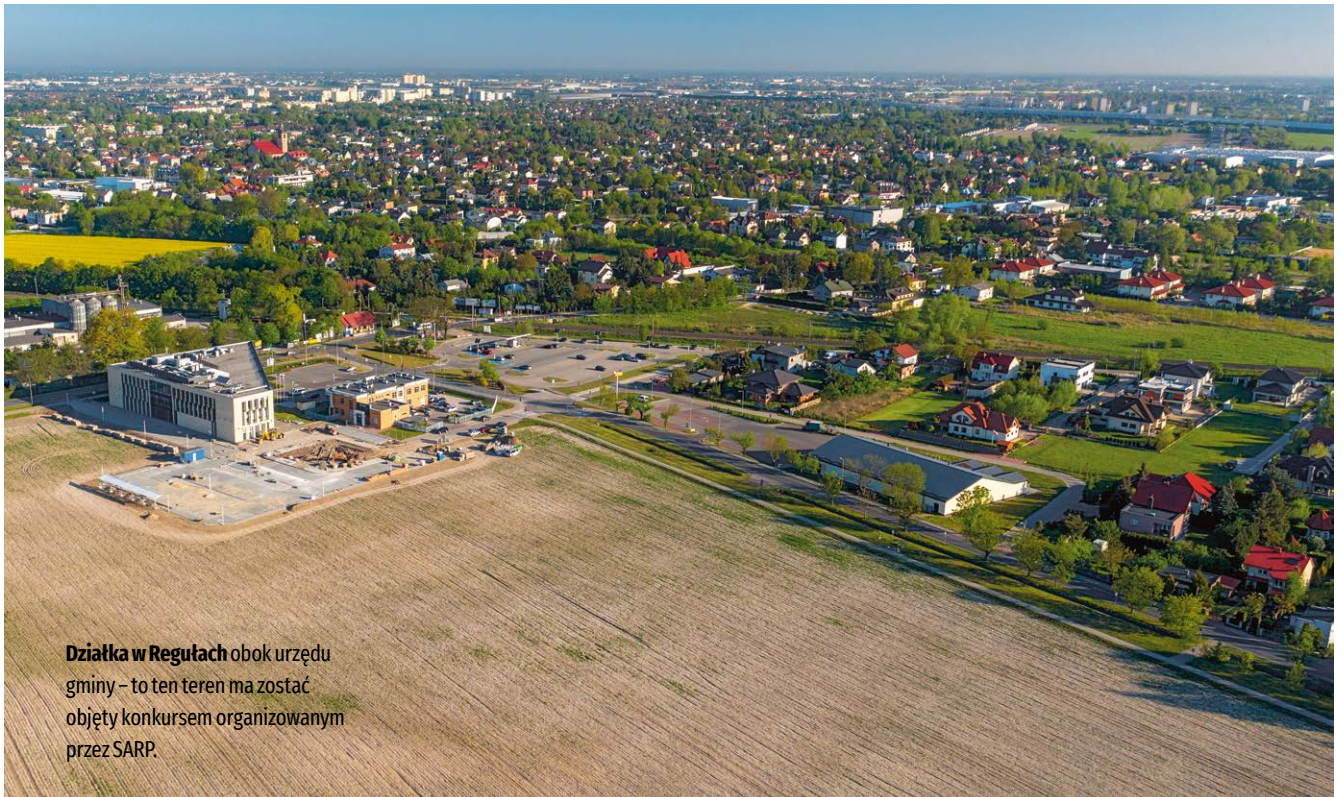
Dolina Utraty Nasz lokalny skarb

Dolina Utraty to przepiękny rejon naszej gminy, w sam raz na wycieczkę rowerową czy spływ kajakiem.

Teleopieka dla seniorów

W urzędzie gminy trwają intensywne prace nad przygotowaniem pilotażowego systemu zapewniającego teleopiekę medyczną dla seniorów.

Kampus edukac

Działka w Reguła obok urzędu gminy – to ten teren ma zostać objęty konkursem organizowanym przez SARP.

19 marca Stowarzyszenie Architektów Polskich, oddział Warszawa, ogłosiło dwuetapowy konkurs na kampus edukacyjny i przedszkole przy Urzędzie Gminy Michałowice w Reguła. Zamieszczamy fragmenty dokumentacji konkursowej.

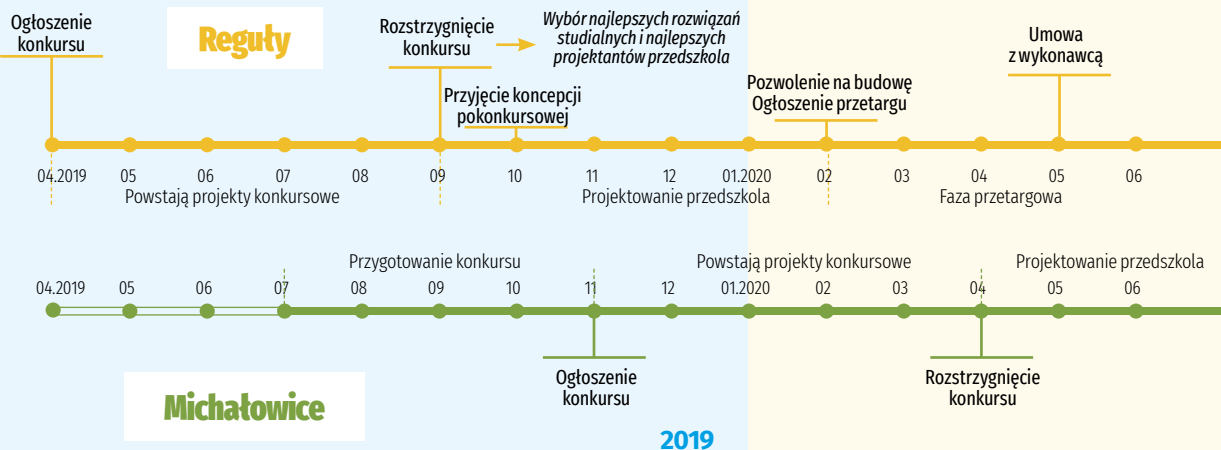
Organizatorem konkursu jest gmina Michałowice (Reguła, al. Powstańców Warszawy 1, 05-816 Michałowice) we współpracy z warszawskim oddziałem Stowarzyszenia Architektów Polskich (ul. Foksal 2, 00-366 Warszawa).

Jest to dwuetapowy konkurs studialno-realizacyjny, co oznacza, że zostanie wykonana dokumentacja projektowa stanowiąca podstawę do realizacji

inwestycji. Uczestnicy konkursu składają wnioski o dopuszczenie do udziału w konkursie. Organizator dopuszcza do udziału i zaprasza do składania opracowań studialnych w pierwszym etapie uczestników konkursu spełniających wymagania określone w regulaminie.

Na tym etapie sąd konkursowy wybierze nie więcej niż pięć najlepszych opracowań studialnych. Uczestnicy konkursu, których opracowania studialne

Orientacyjny harmonogram prac projektowych i budowy nowych przedszkoli zlokalizowanych na terenie naszej gminy – jednego w Reguła obok Urzędu Gminy, drugiego w Michałowicach na terenie obecnego przedszkola.

Wyjny w Regułach

wybrano, zostają dopuszczeni do dalszego udziału w konkursie i zaproszeni do składania prac konkursowych w drugim etapie.

Celem konkursu jest poznanie najlepszych rozwiązań programowo-przestrzennych zagospodarowania terenów przy Urzędzie Gminy Michałowice w Regułach oraz uzyskanie najlepszej lub najlepszych pod względem architektonicznym, przestrzennym i funkcjonalno-użytkowym koncepcji obiektu przedszkola w Regułach.

W konkursie zostanie wyłonionych nie więcej niż pięć opracowań studialnych – projektów zagospodarowania terenów przy Urzędzie Gminy Michałowice w Regułach, które mogą zostać wykorzystane podczas formułowania wytycznych do zmiany MPZP, oraz co najmniej jedna najlepsza praca konkursowa przedstawiająca spójną koncepcję obiektu przedszkola w Regułach. Z projektantami najlepszej lub najlepszych koncepcji przedszkola podjęte zostaną negocjacje, których przedmiotem będzie opracowanie dokumentacji projektowej przedszkola wraz z zagospodarowaniem, w tym infrastrukturą techniczną i komunikacyjną.

Harmonogram konkursu w skrócie

Konkurs został ogłoszony 19 kwietnia 2018 r. Do 10 maja 2019 r. można składać wnioski o dopuszczenie do konkursu, a wyniki kwalifikacji zostaną ogłoszone do 22 maja. Opracowania stu-

dialne pierwszego etapu składać należy do 1 lipca 2019 r., do godz. 15:00. Ustalenie wyników pierwszego etapu konkursu oraz zaproszenie do składania prac konkursowych do drugiego etapu nastąpi do 8 lipca 2019 r. Publiczne ogłoszenie wyników konkursu odbędzie się 28 sierpnia 2019 r. w siedzibie Urzędu Gminy Michałowice w Regułach.

Sąd konkursowy składa się z 9 osób. W skład ze strony SARP wchodzi architekt: Grzegorz Stiasny, który piastuje funkcję przewodniczącego sądu konkursowego, i Maciej Kowalczyk pełniący funkcję referenta. Asystentem referenta bez prawa głosu jest Gawel Tyrała. Ostatnim sędzią konkursowym ze strony SARP jest Szczepan Wroński. Ze strony zamawiającego sędziami są: architekt Dorota Bagińska, wójt Małgorzata Pachecka oraz Renata Bontron, Sławomir Rymuza i Tomasz Łoziński. Funkcję sekretarza sądu konkursowego pełni arch. Kamil Miklaszewski, a asystenta sekretarza sądu konkursowego – arch. kraj. Rafał Mroczkowski. Do współpracy z sądem konkursowym mogą zostać powołani konsultanci, eksperci lub biegli. O potrzebie powołania ewentualnych ekspertów zdecyduje sąd konkursowy, a decyzję tę zatwierdzi kierownik strony zamawiającej lub osoba upoważniona. Kierownikiem zamawiającego jest sekretarz gminy Michałowice Anna Fabisiak.

Etap I

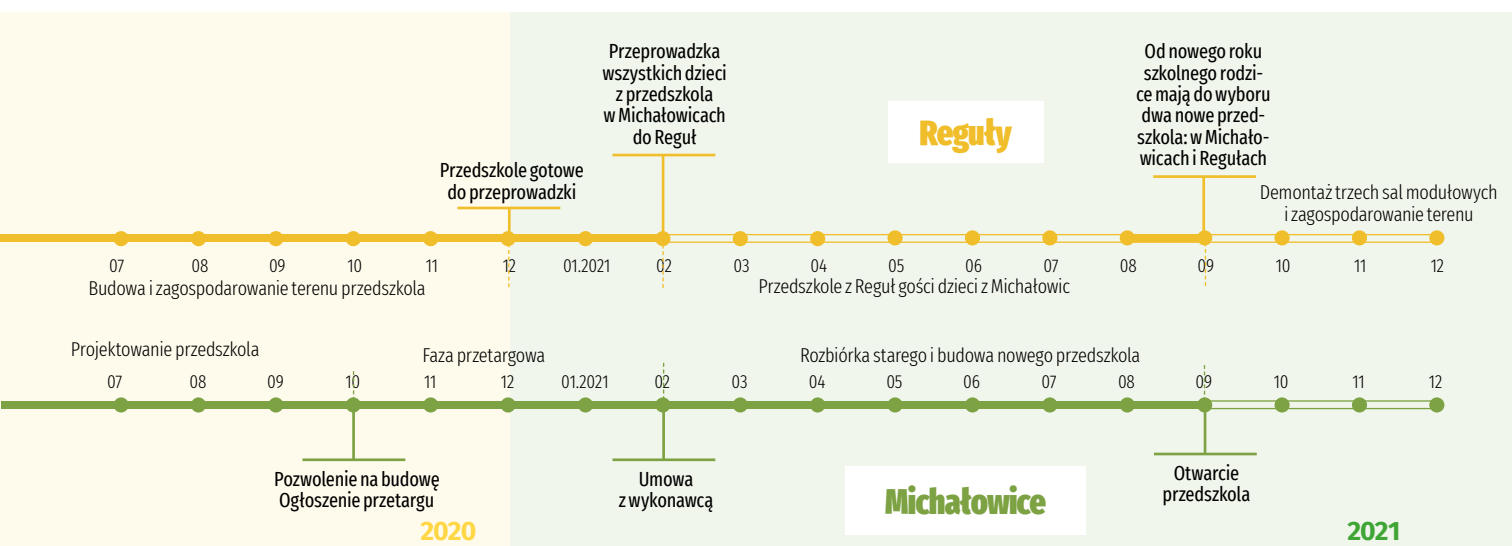
W pierwszym etapie jednym z głównych zadań uczestnika konkursu jest zapropo-

nowanie funkcji i sposobów użytkowania terenu (oznaczonego na mapie kolorem czerwonym) oraz rozplanowanie w jego obszarze obiektów określonych w wytycznych, ze szczególnym uwzględnieniem programu funkcjonalno-użytkowego dla obiektów kampusu edukacyjnego (na terenie oznaczonym na mapie kolorem zielonym). W ramach kampusu edukacyjnego należy zlokalizować obiekt przedszkola (w obszarze oznaczonym kolorem żółtym), które zostanie wybudowane w pierwszej kolejności. Istotnym elementem opracowania powinno być logiczne i przejrzyste ukształtowanie przestrzeni publicznej z częścią o charakterze przestrzeni społecznej.

Etap II

W drugim etapie konkursu uczestnik musi przedstawić szczegółową koncepcję architektoniczną obiektu przedszkola (budynek i teren) wraz z innymi towarzyszącymi mu elementami zagospodarowania oraz obsługą komunikacyjną, jak również koncepcję rozwiązań energoefektywnych i proekologicznych dla budynku przedszkola.

Przedstawione koncepcje powinny przewidywać rozwiązania przyszłościowe oraz realne do wykonania zarówno pod kątem efektywności ekonomicznej procesu budowlanego, niskich kosztów eksploatacyjnych w okresie użytkowania budynku, jak również pozytywnego oddziaływania na człowieka i środowisko naturalne.

Część studialna obejmuje obszar ok. 8,7 ha, natomiast obszar przeznaczony na zlokalizowanie obiektu przedszkola i zagospodarowania w ramach realizacji inwestycji to około 3,1 ha (w ramach tego obszaru należy zlokalizować teren przeznaczony na budynek przedszkola wraz z zagospodarowaniem).

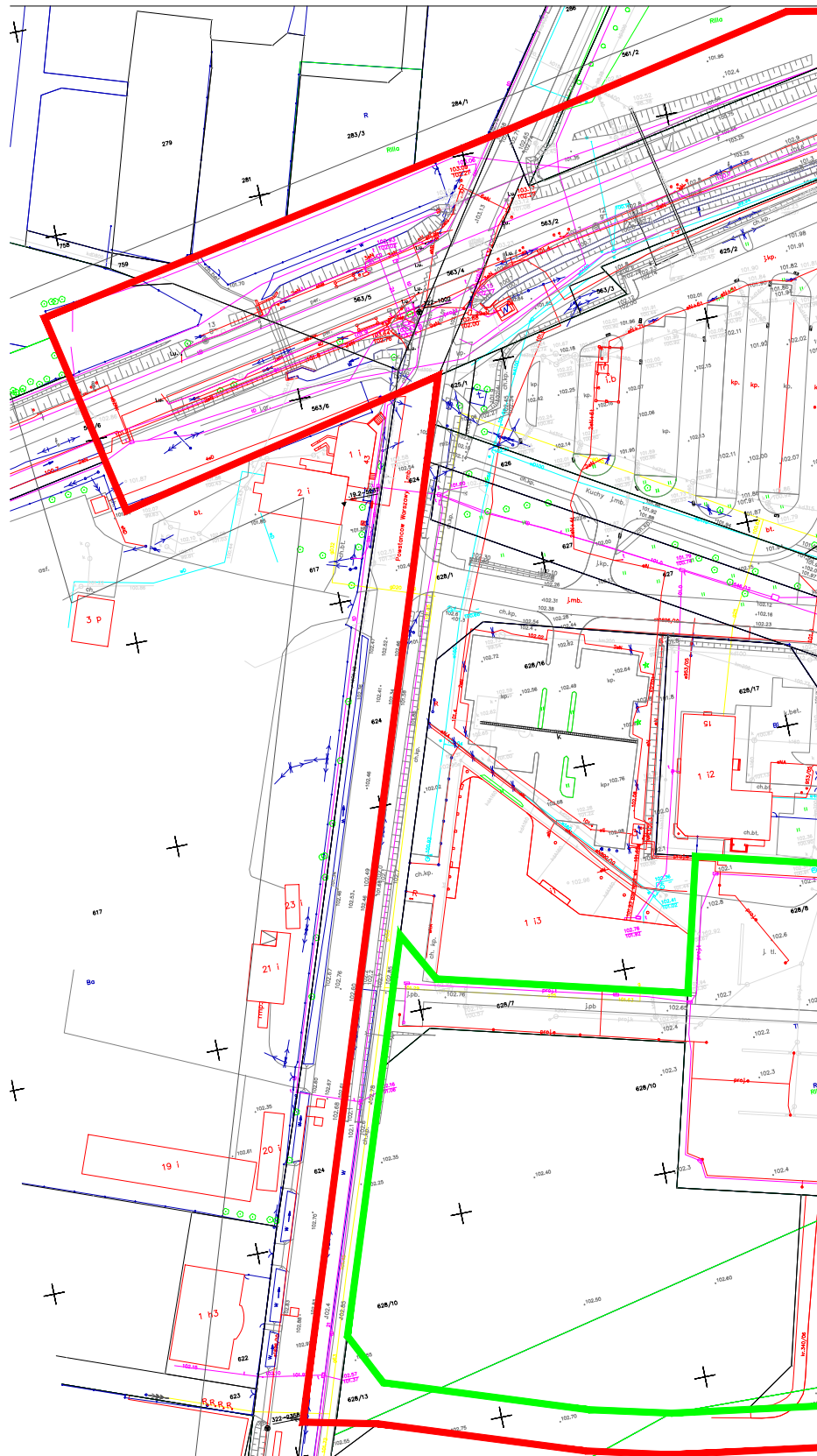
Maksymalny planowany łączny koszt wykonania prac realizowanych na podstawie wybranej pracy konkursowej (realizacja inwestycji) nie może przekroczyć kwoty 11,5 mln zł netto, bez podatku od towarów i usług.

Maksymalny łączny koszt netto (bez podatku VAT) zamówienia prac wymaganych dla uszczegółowienia pracy konkursowej, polegającego na opracowaniu dokumentacji projektowej w zakresie niezbędnym do realizacji inwestycji oraz pełnienia usług, w tym nadzoru autorskiego, które to zamówienie zostanie udzielone z wolnej ręki po przeprowadzeniu konkursu i negocjacji z uczestnikiem konkursu, nie może przekroczyć kwoty stanowiącej maksymalnie 5% planowanego kosztu realizacji inwestycji, o którym mowa w pkt 5 regulaminu (bez podatku od towarów i usług).

Organizator przewiduje przyznanie nagród dla najlepszych dokumentacji: 45 tys. zł netto (I nagroda), 35 tys. netto (II nagroda) i 25 tys. zł netto (III nagroda). Ponadto nagrodą jest również zaproszenie do negocjacji w trybie zamówienia z wolnej ręki na szczegółowe opracowanie pracy konkursowej uczestnika lub uczestników, którzy zdobyli najwyższe nagrody. Organizator przewiduje przyznanie dwóch dodatkowych nagród pieniężnych w formie wyróżnień po 15 tys. zł netto.

Zadanie dla uczestników

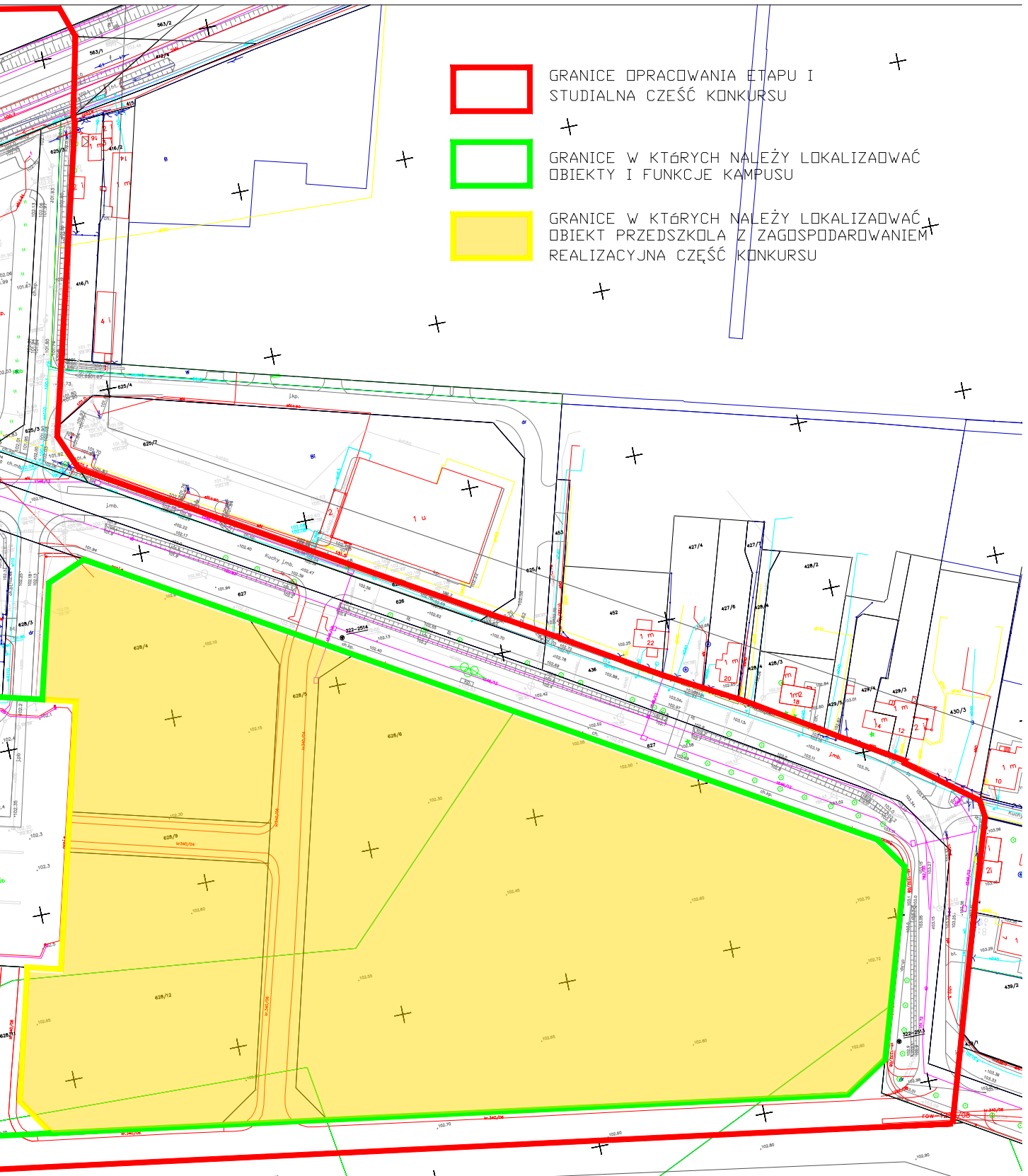
W pierwszym etapie uczestnicy konkursu będą mieli za zadanie wykonać opracowanie studialne koncepcji urbanistycznej terenu wraz z określeniem powiązań komunikacyjnych, w tym ruchu rowerowego. W ramach kampusu edukacyjnego powstaną budynek przedszkola, budynek szkoły podstawowej i klub przedszkolny. Na terenie przy urzędzie gminy należy zlokalizować również ośrodek kultury, ośrodek zdrowia z opieką specjalistyczną dla dzieci i osób starszych, obiekt rekreacyjno-sportowy, całoroczny amfiteatr i parkingi dla obiektów istniejących i projektowanych, a ponadto parking na około 250

miejsc obsługujących przystanki WKD (P&R).

W drugim etapie konkursu uczestnik musi przedstawić szczegółową koncepcję architektoniczną obiektu przedszkola (budynek i teren) wraz z innymi towarzyszącymi mu elementami zagospodarowa-

nia oraz obsługą komunikacyjną, jak również koncepcję rozwiązań przewidzianych do zastosowania w celu ograniczenia energochłonności, podniesienia efektywności energetycznej budynku przedszkola oraz zapewniających jego neutralność dla środowiska. Intencją zamawiającego jest bu-

- GRANICE OPRACOWANIA ETAPU I
STUDIALNA CZĘŚĆ KONKURSU
- GRANICE W KTÓRYCH NALEŻY LOKALIZOWAĆ
OBIEKTY I FUNKCJE KAMPUSU
- GRANICE W KTÓRYCH NALEŻY LOKALIZOWAĆ
OBIEKT PRZEDSZKOLA Z ZAGOSPODAROWANIEM
REALIZACYJNA CZĘŚĆ KONKURSU

dowa obiektu w klasie do 15 kWh/mkw. na rok. Istotna dla zamawiającego będzie informacja o jakości środowiska budynku, czyli jakości powietrza w pomieszczeniach, akustyce, komforcie (ergonomicznym, wizualnym, termicznym itp.) oraz integracji z terenem.

Budynek przedszkola należy zaprojektować z wykorzystaniem konwencjonalnych technik budowlanych i materiałów, które są powszechnie używane. Orientacyjna powierzchnia przedszkola powinna mieścić się w przedziale 1350–1500 mkw.

Projekt budynku i terenu przedszkola powinien uwzględniać dołączenie w pierwszym okresie użytkowania modułów trzech dodatkowych sal dydaktycznych z łazienkami. Moduły te zostaną zdemontowane po realizacji w 2021/2022 roku kolejnego gminnego przedszkola.

oprac. MB

Wspólnie: nowe parkingi i walka ze smogiem

Podpisanie umowy między sześcioma gminami. Od lewej siedzą: Grzegorz Benedyckiński, Krzysztof Chrzanowski, Małgorzata Pachecka, Paweł Makuch, Piotr Remiszewski i Remigiusz Górniak.

W piątek 26 marca w Urzędzie Gminy Michałowice zostały podpisane dwa porozumienia o partnerskiej współpracy między samorządami.

Pierwsza z zawartych umów dotyczyła współpracy z miastem Sulejówkę w ramach programu „Czyste powietrze”. Na mocy porozumienia Michałowice i Sulejówkę w drodze przetargu wyłonią firmę doradczą, której zadaniem będzie wspieranie mieszkańców w przygotowaniu wniosków o dofinansowanie z różnych źródeł zewnętrznych wymiany kotłów centralnego ogrzewania, termomodernizacji i instalacji OZE. Firma będzie dostawać wynagrodzenie za skuteczne sfinalizowanie dotacji.

Druga umowa dotyczyła współpracy 5 miast i gminy Michałowice. Do na-

szego urzędu przyjechali: Grzegorz Benedyckiński (burmistrz Grodziska Mazowieckiego), Paweł Makuch (prezydent Pruszkowa), Piotr Remiszewski (burmistrz Milanówka), Krzysztof Chrzanowski (prezydent Żyrardowa) i Remigiusz Górniak (wiceburmistrz Sulejówka). Gospodarzem spotkania była Małgorzata Pachecka – wójt gminy Michałowice.

Na mocy umowy samorządu będą wspólnie ubiegać się o dofinansowanie budowy 10 parkingów P+R, na których w sumie znajdzie się 619 miejsc postojowych dla samochodów i 456 miejsc dla rowerów. W gminie Michałowice upo-

ządkowany zostanie „dziki” parking przy ul. Kolejowej w Komorowie i zmo-

dernizowany na ul. Ceglanej (obecnie obsługiwany przez WKD). Na Kolejowej znajdą się dzięki temu 34 miejsca parkingowe, 25 miejsc na rowery, dwa miejsca dla osób z niepełnosprawnością oraz stacja ładowania samochodów i rowerów elektrycznych. Na Ceglanej powstanie 25 miejsc na samochody, 20 na rowery, dwa miejsca dla osób z niepełnosprawnością i po dwa miejsca do ładowania samochodów i rowerów elektrycznych.

Wspólnie gminy wnioskujeją o dofinansowanie w kwocie 19 898 104,59 zł netto, czyli 24 251 155,11 brutto.

W sumie powstanie

619

miejsc postojowych

w tym w naszej gminie

59

miejsc postojowych

Wnioski o dofinansowanie od początku kadencji 2018–2023

Od początku kadencji 2018–2023 Urząd Gminy Michałowice wystąpił z 19 wnioskami o dofinansowanie inwestycji z różnych funduszy zewnętrznych na łączną kwotę prawie 6 mln złotych.

Daniel Kowalski

Złożenie wniosku nie oznacza automatycznego przyznania dofinansowania. Składane do tej pory wnioski znajdują się obecnie w fazie oceny przez instytucje dysponujące środkami. Pierwsze rozstrzygnięcia powinny być znane już w maju.

Największy wniosek o dofinansowanie parkingów P+R złożyliśmy wspólnie z pięcioma innymi samorządami (więcej informacji na poprzedniej stronie), suma przy-

padająca na naszą część inwestycji to 2,4 mln zł. Z kolei w tajemniczo brzmiącym „Michałowickim Programie Deinstytucjonalizacji Systemu Wsparcia Osób Niezależnych” jednym z elementów jest dofinansowanie teleopieki nad seniorami (więcej o tym na stronie 14).

Daniel Kowalski – główny specjalista ds. funduszy zewnętrznych Urzędu Gminy Michałowice

ROK ZŁOŻENIA	Tytuł projektu	Wartość projektu (PLN)	Wysokość dofinansowania (PLN)	Procent dofinansowania
2018	Razem bezpiecznie – edukacja w działaniu	205 560	100 000	51% 49%
2018	Modernizacja zbiornika retencyjnego w Komorowie Wsi – Etap I	488 498	244 249	50% 50%
2018	Remont i adaptacja części pomieszczeń budynku OSP w Nowej Wsi z siedzibą w Nowej Wsi w celu zapewnienia mieszkańcom gminy Michałowice ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury rekreacyjnej oraz kulturalnej	135 000	85 900	36% 64%
2019	Przygotowanie strategii rozwoju elektromobilności dla gminy Michałowice	50 000	50 000	100%
2019	Siłownia plenerowa, strefa relaksu i plac zabaw w ramach programu OSA – Otwarta Strefa Aktywności przy Szkole Podstawowej w Komorowie	414 544	50 000	88%
2019	Michałowicki Program Deinstytucjonalizacji Systemu Wsparcia Osób Niezależnych	1 439 858	1 338 858	93%
2019	Założenie skweru przy ulicy Konwaliowej w Pęcicach	40 000	10 000	75% 25%
2019	Rewitalizacja parku w Regułach	40 000	10 000	75% 25%
2019	Założenie skwerów z miejscem na relaks przy ulicy Błękitnej i Borowskiego w Michałowicach Wsi	28 800	10 000	65% 35%
2019	Założenie skweru z miejscem na odpoczynek przy ulicy Brzozowej w Pęcicach Małych	23 000	10 000	57% 43%
2019	Założenie skweru z miejscem do odpoczynku przy ulicy Turystycznej w Komorowie	80 000	10 000	88%
2019	Remont posadzki w budynku remizy OSP Nowa Wieś	40 000	20 000	50% 50%
2019	Zakup sprzętu specjalistycznego dla OSP Nowa Wieś	66 000	33 000	50% 50%
2019	Poprawa jakości powietrza na terenie ZIT WOF poprzez budowę parkingów „Parkuj i jedź”	2 426 667	1 941 334	20% 80%
2019	Modernizacja istniejącej pracowni inżynierskiej w Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Mikołaja Kopernika w Nowej Wsi	100 100	70 000	30% 70%
2019	Budowa toru rowerowego typu pumptruck w gminie Michałowice	400 000	200 000	50% 50%
2019	Remont nawierzchni bitumicznej ul. Turystycznej w Komorowie Wsi	631 608	505 287	80%
2019	Przebudowa ul. Wiejskiej w Regułach	2 687 234	2 149 787	80%
2019	Edukacja ekologiczna mieszkańców gminy Michałowice	287 600	80 000	72%
RAZEM		9 584 473	6 918 416	28% 72%

środków własnych dofinansowanie

Spotkanie mieszkańców z przedstawiciela

Polska Agencja Żeglugi Powietrznej (PAŻP) zamierza wybudować w Regułach nową siedzibę. Choć inwestycja planowana jest od 2016 roku, dopiero teraz na prośbę wójta przedstawiciele PAŻP postanowili spotkać się z mieszkańcami gminy Michałowice, by opowiedzieć o planach.

Spotkanie odbyło się 25 marca w urzędzie gminy. Przyszło na nie ponad stu mieszkańców. Ze strony PAŻP przyjechał pełniący obowiązki prezesa Janusz Janiszewski z jedenaścioro pracowników merytorycznymi.

Agencja planuje budowę centrum operacyjnego na działce zlokalizowanej między al. Powstańców Warszawy, torami WKD i przedłużeniem ulicy Granicznej (która nie ma na razie nazwy). Centrum ma pomieścić wszystkich pracowników PAŻP pracujących na terenie Warszawy, poprawić komfort pracy i zabezpieczyć potrzeby lokalowe agencji na długie lata.

W pierwszej części spotkania przedstawiciele PAŻP zaprezentowali zakres inwestycji, plany kampusu i wizualizacje bu-

dynków. Prezentacja obejmowała również informację na temat planowanej budowy czterech wysokich na 40 metrów anten telekomunikacyjnych. Dwie anteny mają być zlokalizowane na działce w Regułach, dwie na polach w Pęcicach. W prezentacji znalazły się też informacje na temat docelowej liczby pracowników i prognozowanego ruchu samochodowego.

Po wstępie przyszedł czas na rozmowę o szczegółach rozwiązań. Mieszkańcy nie szczędzili krytyki przedstawicielom agencji. Najgorętsze tematy to anteny radiowe i ocena intensywności ruchu kołowego po uruchomieniu ośrodka.

W pierwszym przypadku obecni na sali dopytywali, dlaczego PAŻP zaczął rozmowy z mieszkańcami dopiero po uzyskaniu

mi Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej

Wizualizacja kampusu PAŻP - nowa siedziba ma zapewnić komfortowe miejsce pracy dla wszystkich warszawskich pracowników agencji. Na terenie będzie dużo zieleni, woda i obiekty sportowe.

pozwolenia na budowę masztów radiowych. Obawiali się zarówno wpływu na zdrowie ludzi, jak i aspektów estetycznych związanych z postawieniem ogromnych masztów tuż za oknami domów.

Specjaliści od radiokomunikacji z PAŻP starali się wyjaśnić, że anteny nie mają żadnego wpływu na otoczenie z uwagi na niską moc i kierunek propagacji fal radiowych. Jako przykład podawali obecnie działające anteny, usytuowane w centrum blokowiska na Służewie. Z kolei rozwiązaniem problemu estetyki miało być zdaniem PAŻP pomalowanie masztów na wybrany przez mieszkańców kolor, co jednak nie spotkało się, delikatnie mówiąc, ze szczególnym entuzjazmem. Obecni na sali pytali wprost, ja-

WÓJT GMINY MICHAŁOWICE
Reguły, ul. Aleja Powstańców Warszawy 1
05-816 Michałowice

tel. 22 350 91 91 fax 22 350 91 01
www.michalowice.pl e-mail: sekretariat@michalowice.pl

UA.6724.5.113.2019 Reguły, 12 kwietnia 2019 r.

**Pan
Janusz Janiszewski
Prezes
Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej
ul. Wieżowa 8
02-147 WARSZAWA**

Szanowny Panie Prezesie,

uprzejmie dziękuję za Państwa, a w szczególności osobiście Pana, udział w spotkaniu z mieszkańcami gminy Michałowice. Inwestycja Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej w Regułach jest gorącym tematem dla mieszkańców, ponieważ powstaje w bezpośrednim sąsiedztwie ich posesji, nierzadko życiowego dorobku. W trakcie spotkania wyraźnie przebieły się dwie kwestie:

- Komunikacji drogowej** – dojazd od kampusu PAŻP od strony ulicy, która w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego jest ulicą przechodzącą pod torami podmiejskiej kolejki WKD i wpinającą się w drogę 719 (Warszawa – Pruszków). Mieszkańcy podkreślają konieczność budowy tego kilkusetmetrowego połączenia drogowego. Zgodnie z wcześniejszymi rozmowami proszę o współpracę w pozyskaniu środków na ten cel z dotacji centralnej np. z Ministerstwa Infrastruktury;
- Masztów nadawczych** - projektowana lokalizacja masztów nadawczych w południowo zachodnim narożniku działki przeznaczonej pod budowę nowej siedziby Agencji. Ze względu na poruszenie mieszkańców wnoskujemy o zmianę lokalizacji masztów z terenów zurbanizowanych gminy Michałowice na niezamieszkałe, tym bardziej, że maszty są niezależną od kampusu inwestycją, niewymagającą rozbudowanych oraz czasochłonnych uzgodnień i realizacji. Jestem pewna, że zmiana tej lokalizacji na bardziej oddaloną od istniejących i planowanych siedzib mieszkańców gminy wpłynie znacząco na poprawę odbioru kierowanej przez Pana firmy wśród mieszkańców gminy.

Dziękuję również za propozycję stworzenia wspólnej polityki informacyjnej dla mieszkańców gminy i regularnych spotkań konsultacyjnych z mieszkańcami.

WÓJT GMINY MICHAŁOWICE
Małgorzata Pacheco
mgr Małgorzata Pacheco

Otrzymują:
1. Adresat
2. a/a (tel.: 22 350 91 83)

Wp. 15.04.19r

Wójt, podsumowując spotkanie, przypomniała postulaty mieszkańców w oficjalnym piśmie do PAŻP i poprosiła m.in. o relokację masztów nadawczych, których budowę zaplanowano w pobliżu głównego kampusu w Regułach.

kie są szanse na przeniesienie anten nadawczych z terenu w Regułach gdzieś w szczerze pole, jak ma to miejsce w przypadku anten odbiorczych.

Tłumaczenia przedstawicieli PAŻP, związane z ruchem samochodowym, też za bardzo nie przekonały mieszkańców, a w trakcie rozmowy wyszło na jaw, że projektanci nie wykonali do tej pory analiz związanych z ruchem kołowym i koniecznością zapewnienia wygodnego dojazdu do siedziby. Prezes PAŻP zadeklarował, że przedstawiciele agencji będą częściej spotykać się z mieszkańcami.

Po spotkaniu wójt wysłała do PAŻP pismo podsumowujące spotkanie, ponawiając prośbę o przeniesienie lokalizacji anten nadawczych z terenu kampusu

w bardziej neutralną okolicę. Jakie będzie stanowisko agencji w tej sprawie, dowiemy się niebawem.

Janusz Janiszewski zadeklarował również gotowość wspólnego lobbowania u władz wojewódzkich, by znaleźć sposób na rozwiązanie problemów związanych ze zwiększonym ruchem samochodowym. Udział władz wojewódzkich jest o tyle ważny, że wszelkie kompleksowe rozwiązania, jak budowa wiaduktu nad torami WKD czy budowa całkiem nowej drogi do Alei Jerozolimskich, znacznie przekracza możliwości finansowe gminy i agencji.

Więcej informacji o spotkaniu wraz z zapisem wideo można znaleźć na stronie: www.michalowice.pl/pazp

Marcin Bójko

Marian Bośka – 35 lat sołtysowania

Jak Pan został sołtysem?

Mój dziadek był sołtysiem przed i po wojnie, aż do 1972 roku. Ponieważ dziadek był osobą starszą i miał już problem z pisaniem, pod koniec kadencji to ja za niego wypełniałem dokumenty, pisałem kwity i nawet do urzędu jeździłem załatwiać podstawowe sprawy. Ale nie chciałem wówczas być sołtysiem. Jednak po wyborach okazało się, że jednak sołtysiem zostałem. Zaocznie. Dziadek mi dopiero dwa dni później o tym powiedział. Spytałem go, kto został sołtysiem, a on mi na to: „Ty”. No to mu powiedziałem, że teraz to on będzie musiał iść do mojej żony i jej o tym powiedzieć.

Dziadek Pana zgłosił zaocznie?

Nie, mieszkańcy. Oni wiedzieli, że ja załatwiam różne sprawy związane z wsią, i mnie zgłosili. I tak już zostało – to ja jeździłem do urzędu gminy, gdy jeszcze był w Opaczy. Krótko tam był, bo potem z Opaczy przeniesiony został do Michałowic.

Ile miał Pan lat, gdy został Pan sołtysiem po raz pierwszy?

Trzydzieści. Przez trzy kadencje byłem sołtysiem, później trzy kadencje przerwy i aż do teraz. W stanie wojennym pracowałem w gminie i musiałem się wycofać.

Wtedy powstawała Solidarność. Zorganizowaliśmy w gminie spotkanie założycielskie i zgodziłem się pojechać na Szpitalną z papierami. Wtedy naczelnik Krupiński się o tym dowiedział i powiedział, że nie chce mnie już pracującego dla gminy widzieć. Nawet się nie zastanawiałem. Zwolniłem się, odszedłem.

Jak się zmieniła Nowa Wieś przez te czterdzieści siedem lat?

Na początku Nowa Wieś była rolnicza – ponad 100 krów, koni ze 30. Za to mieszkańców było mniej, teraz jest trzykrotnie więcej. Wtedy wszystko w czynie społecznym żeśmy robili. Gdy zaczynaliśmy, świetlicy nie było. Nie mieliśmy nawet gdzie się spotykać, więc zebrania robiliśmy u mnie w domu. Jak zrodził się pomysł budowy przedszkola, znaleźliśmy sponsora i chcieliśmy mu działkę za strażą sprzedać, ale okazało się, że to nie nasza działka. A ponieważ już wzięliśmy pieniądze – 30 tysięcy – naczelnik Krupiński znalazł dla niego działkę w Komorowie, na Bugaju, i te pieniądze zostały. Przy okazji budowy przedszkola wybudowaliśmy

też małą świetlicę. Niska była – niecałe dwa metry. Później zajęliśmy się innymi potrzebami – wybrukowaliśmy np. ulicę Główną. Wszystko robiliśmy w czynie społecznym. Centralę telefoniczną też zrobiliśmy, bo wszyscy chcieli mieć telefon.

A jak się zmieniła funkcja sołtysa?

Kiedyś było więcej roboty. Z nadejściem wiosny sołtys wraz ze służbą rolną musiał po wsi chodzić i działki oglądać. Wtedy, za komuny, nie mogło być odłogów, wszystkie działki musiały być obsiane. Każda odległościem leżąca działka była spisywana i trzeba było ją jakoś zagospodarować. Ponieważ była to gmina rolnicza, na każde zwierzę trzeba było świadectwa pochodzenia wypisywać. Dochodziło też prowadzenie ksiąg meldunkowych – kto chciał się zameldować, w pierwszej kolejności musiał przyjść do mnie, a ja dawałem mu druczek do książki meldunkowej. Dopiero wtedy szedł do urzędu i go meldowano. Było więcej roboty, ale też było więcej ludzi chętnych do pomocy. Jak coś trzeba było zrobić, to wszyscy chętnie pomaga-

Teraz jest więcej elektroniki. Gdy weszły komputery, roboty jest mniej. Wcześniej sołtys musiał podejmować decyzje jednoosobowo, nie było rad sołeckich.

li. Ja mam dobre wspomnienia z tamtego okresu. Z mieszkańcami nie miałem targów. Gdy chcieli nam szkołę zlikwidować, to cała sala ludzi przyszła.

A po 90. roku?

Teraz jest więcej elektroniki. Gdy weszły komputery, roboty jest mniej. Wcześniej sołtys musiał podejmować decyzje jednoosobowo, nie było rady sołeckiej. Czasami było ciężko, ale chodziłem po radę do różnych ludzi. Mieliśmy taką niby-radę – starsi mieszkańcy do niej wchodziłi: Kwietniak, Heniu Mączyński, Suliński. Spotykaliśmy się i zawiązywaliśmy komitet, np. budowy gazociągu, wodociągu czy kanalizacji.

A z czego jest pan szczególnie dumny?

Za mojej kadencji powstały przedszkole i świetlica. Świetlica nie tak dawno – gdy dowiedziałem się, że ma być rozbudowywana biblioteka, to złożyłem wniosek do wójta Grabki, aby wybudować nową świetlicę, a starą oddać na cele biblioteki. Wójt się zgodził i w 2018 roku świetlica powstała. To był taki mój osobisty wniosek – mogę to powiedzieć na zakończenie kadencji. Teraz mam 77 lat, więc po pięciu latach kadencji miałbym już 82 lata. To już nie to zdrowie. Tyle się człowiek napracował...

Młodszym trzeba to oddać?

Tak, młodszym. Pani Ela [Elżbieta Biczuk – przyp. redakcji] jest bardzo oddana Nowej Wsi. Ja nadal jestem członkiem rady i pomagam, jeśli tylko mogę. Dobrą radę mamy wybraną, wszyscy są chętni do pracy.

Panią Elę to pan chyba od małego dziecka zna?

Nie, pani Ela nie pochodzi z Nowej Wsi, nie urodziła się tutaj. Kilkanaście lat temu kupiła w naszej wsi działkę i wybudowała dom, a potem została radną. Ja już wtedy siły i zdrowia nie miałem, żeby wszystkim się zajmować.

Mogę powiedzieć, że w Nowej Wsi jest coraz lepiej – powstała nowa przychodnia, szkoła i budynek straży są rozbudowane. Obiekt, w którym mieści się straż, był z 1920 roku i podlega Państwowej Straży Pożarnej, więc trzeba go było powiększyć. To już inna wieś jest – kiedyś znałem wszystkich, teraz nowych mieszkańców już nie znam. Nie ma tego, co było kiedyś.

Rozmawiał Marcin Bójkó

Sołtysi i przewodniczący zarządów osiedli (kadencja 2019–2024)

W dniach 7–5 marca odbyły się wybory w 13 sołectwach i osiedlach gminy Michałowice na kadencję 2019–2024. Mieszkańcy wybierali sołtysów, rady sołeckie, przewodniczących zarządów osiedli i zarządy osiedli. Obecnie funkcję sołtysa lub przewodniczącego zarządu osiedla pełni 7 kobiet i 6 mężczyzn.

Sołectwa i osiedla to jednostki pomocnicze samorządu gminnego. Na terenie gminy Michałowice funkcjonuje dziesięć sołectw:

Opacz Kolonia, Opacz Mała, Reguły, Michałowice, Pęcice, Pęcice Małe, Sokołów, Suchy Las, Komorów i Nowa Wieś

oraz trzy osiedla: Michałowice, Komorów i Granica. Zadania poszczególnych sołectw i osiedli opisane są w ich statutach, można je znaleźć na stronie:

www.michalowice.pl/solectwa

Elżbieta Biczuk

SOŁTYS NOWEJ WSI

Absolwentka Państwowego Studium Stenotypii i Języków Obcych, studentka WPIA Uczelni Łazarskiego. W kadencjach od 2010 r. radna gminy Michałowice, w kadencji 2014–2018 przewodnicząca rady gminy. Członkini Rady Sołeckiej Nowej Wsi. Mężatka, ma dwoje dzieci. Mieszka w Nowej Wsi od 2006 roku. Uwielbia czytać i oglądać filmy biograficzne. Zbiera figurki aniołków; odpoczywa, pracując w ogrodzie.

Barbara Budzyniecka

SOŁTYS OPACZY MAŁEJ

Sołtys Opaczy Małej od 2003 r. Od zawsze interesowała się życiem mieszkańców sołectwa, ponieważ jej rodzina mieszka w Opaczy Małej od pokoleń. Obecnie jest na emeryturze, wcześniej pracowała w handlu i prowadziła wraz z mężem własną działalność gospodarczą. Lubi filmy i książki biograficzne, rozwiązywanie krzyżówek i prace w ogrodzie.

Edward Chruściak

SOŁTYS SUCHEGO LASU

Od 2014 roku sołtys Suchego Lasu. Inicjator wielu przedsięwzięć integrujących wieś Suchy Las. Zawodowo od 1992 roku prowadzi wraz z żoną gospodarstwo rolne. Ma dwójkę dzieci. Od 36 lat mieszkaniec Suchego Lasu. Lubi odnawiać stare samochody i motocykle.

Grażyna Grabka

SOŁTYS OPACZY-KOLONII

Od 12 lat jest sołtysem Opaczy-Kolonii. Dąży do aktywizacji społecznej mieszkańców sołectwa. Ścisłe współpracuje z miejscowym Kołem Emerytów i Rencistów. Jej pasją jest działalność społeczna. Od 32 lat mieszka w Opaczy-Kolonii. Jest szczęśliwą matką i żoną. Kocha książki, wędrówki po górach oraz własnoręcznie założony i pielęgnowany wraz z mężem ogród.

Michał Jeżewski

PRZEWODNICZĄCY ZARZĄDU OS. KOMORÓW

W Zarządzie Osiedla Komorów działa od 10 lat. Zawodowo wydawca książek. Szczęśliwy mąż i ojciec dwóch córek. Dziadek. Komorowianin od urodzenia.

Agnieszka Lenard

PRZEWODNICZĄCA ZARZĄDU OSIEDLA MICHAŁOWICE

Z wykształcenia audiolog. Zaangażowana w prace rady rodziców przedszkola w latach 2011-2015. Mężatka, matka dwóch synów i dwóch córek. Od ponad 12 lat mieszkanka osiedla Michałowice. Lubi historię, przedwojenne kino i książki.

Bartosz Lewandowski

SOŁTYS SOKOŁOWA

Funkcję sołtysa pełnił już 4 lata. Z wykształcenia mechanik maszyn i urządzeń, prowadzi własną działalność gospodarczą związaną z budownictwem. Sekretarz Zarządu Klubu FC Komorów. Przed objęciem funkcji sołtysa działał w Radzie Sołectkiej Sokołowa. Mieszkaniec Sokołowa od 12 lat. Żonaty, ojciec dwójki dzieci. Lubi piłkę nożną i wędkarstwo.

Paweł Łąpieś

PRZEWODNICZĄCY ZARZĄDU OSIEDLA GRANICA

Przewodniczący Zarządu Osiedla Granica kadencji 2015-2019. Samorządowiec zarówno z zamiłowania, jak i wykształcenia. Zwolennik silnej współpracy z Kołem Emerytów i Wspólnotą Gruntową z Granicy. Menadżer w firmie branży przemysłowej. Mieszka w Granicy od urodzenia, a jego rodzina od pokoleń. Miłośnik sportu oraz podróży.

Artur Kostera

SOŁTYS SOŁECTWA KOMORÓW

Sołtys sołectwa Komorów w latach 2014-2019. Absolwent Technikum Ogrodniczego w Milanówku. Od 26 lat pracownik Zarządu Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie. Mąż, ojciec dwójki dzieci, mieszkaniec sołectwa Komorów od 20 lat. Fan piłki nożnej. Lubi spotkania z przyjaciółmi i ciężkiego rocka. Miłośnik polskiej fantastyki i zagorzały grzybiarz.

Magdalena Krajnik-Partyka

SOŁTYS REGUŁ

Sołtys sołectwa Reguły od 2015 r. W latach 2015-2018 świadczyła pomoc prawną najuboższym mieszkańcom gminy. Ukończyła aplikację sądową i zdała egzamin sędziowski. Prowadzi własną kancelarię adwokacką. Mieszkanica gminy Michałowice od 10 lat. Żona i matka dwójki dzieci. Lubi podróże, aktywny wypoczynek i pływanie jachtem.

Zdzisław Krupa

SOŁTYS PĘCIC MAŁYCH

Był sołtysem w latach 90. XX wieku. Żonaty, ma dwóch synów i jednego wnuka. Z gminą Michałowice związany jest od urodzenia. Najpierw w rodziną mieszkał w Regułach, od 1956 roku mieszkaniec Pęcic Małych. W wolnych chwilach lubi wędkować.

Adriana Król-Popiel

SOŁTYS SOŁECTWA MICHAŁOWICE

Ukończyła administrację i finanse publiczne na SGGW oraz zarządzanie zasobami ludzkimi na SGH. Od 2010 roku radna gminy Michałowice i sołtys Michałowic Wsi. Od wielu lat aktywnie działa w szkolnej radzie rodziców. Mężatka, mama trojga dzieci. Od urodzenia mieszkanka gminy, początkowo Opaczy-Kolonii, obecnie Michałowic Wsi. Pasjonuje się architekturą wewnątrz.

Waldemar Widlicki

SOŁTYS PĘCIC

Funkcję sołtysa sprawuje trzecią kadencję. Z wykształcenia ogrodnik, zawodowo rolnik. Od urodzenia mieszkaniec Pęcic.

Stanisława Zwierzchowska z Pęcic Małych skończyła w kwietniu 100 lat

Kwiaty, medale, puchary – przedstawiciele gminy Michałowice i mieszkańcy sołectwa Pęcice Małe w przeddzień setnych urodzin złożyli szanownej jubilatce życzenia.

Pani Stanisława mieszka od czterdziestu lat w Pęcicach Małych. Pracowała od 13. roku życia. – To nie było tak jak teraz, że dzieci się długo uczą. Do trzeciej klasy zdałam, ale mama nie miała nawet na zeszyty, bo nas było dziewięcioro – mówi jubilatka.

Pani Stanisława miała ośmioro rodzeństwa: pięciu braci i trzy siostry. – Jeden brat tylko został i dwie siostry. To taka żywotna rodzina. Kiedyś nie jadło się tyle trucizny, a teraz to wszystko chemia. Trzeba uważać, co się zjada, bo

zaraz szkodzi ludziom – wyjaśnia pani Stanisława. – Mama wcześniej wyszła za męża. Była dziewczuszką, nazywali ją Weronia. Miała 22 lata, jak wyszła za wdowca – opowiada pani Stanisława.

Z kolei ona sama późno wyszła za męża. – Nie miałam też dziecka, tak wyszło – mówi z nieukrywanym żalem w głosie. Przed wojną pracowała jako pokojówka w różnych majątkach ziemskich. Gdy wybuchła wojna, pomagała w Mysiadle, w jednym z majątków należących do niemieckiej rodziny Eizele. Właściciel, będąc folksdojczem, w czasie wojny przeniósł się do Warszawy. Pani Stanisława początkowo wyjechała z nim, ale później wróciła do majątku, w którym pracowała. Po wojnie pomagała w różnych majątkach, a pod koniec kariery zawodowej jako pomoc kuchenna w przedszkolu w Komorowie. Cieszy się niezłym zdrowiem. Sąsiedzi wspominają, że jeszcze kilka lat temu jeździła po okolicy rowerem, choć już niestety zdarzają jej się omdlenia i po-

byty w szpitalu. Po sąsiedzku mieszka jej bratanica Agnieszka, która na co dzień się nią opiekuje. Pani Stanisława już nie gotuje sobie sama, ale wciąż doprawia potrawy wedle własnego smaku. – Robiła wspaniałe ciasta drożdżowe, jeszcze trzy lata temu ją namówiłam – mówi bratanica.

Z panią Stanisławą spotkaliśmy się 25 kwietnia na małej uroczystości, podczas której wójt wręczyła okolicznościowy medal, a przedstawiciele sołectwa puchar. Wcześniej jubilatka dostała też gratulacje i medal od premiera. Pani Agnieszka dopytywała też wójt o system monitoringu dla osób starszych, który gmina ma zamiar uruchomić dla mieszkańców, na razie w formie pilotażu.

Pani Stanisława bardzo ucieszyła się z wizyty przedstawicieli gminy. Spotkanie było dla niej niespodzianką. Na koniec skomplementowała sukienkę pani wójt. – Pani makóweczka – powiedziała ze śmiechem.

mb

Teleopieką dla seniorów

*21 marca w Urzędzie Gminy Michałowice odbyło się spotkanie dotyczące teleopieki medycznej dla seniorów, co oznacza, że rozpoczęliśmy proces konsultowania potrzeb mieszkańców w tym zakresie. Poniżej przedstawiamy tekst przygotowany przez **Tomasza Partykę**, mieszkańca naszej gminy, który ma doświadczenie we wdrażaniu tego typu usług.*

Po spotkaniu w sprawie teleopieki osób starszych pojawiło się sporo pytań dotyczących tego, czym jest teleopieka oraz jak działa. Mam nadzieję, że wszyscy zainteresowani po przeczytaniu tego tekstu będą bogatsi w wiedzę, która pozwoli w przyszłości świadomie podjąć im decyzję o ewentualnym przystąpieniu do podobnego programu.

Wdrażanie takich rozwiązań to odpowiedź na jedną z najważniejszych potrzeb człowieka – potrzebę poczucia bezpieczeństwa.

Wielokrotnie nasi najbliżsi są przez nas samych ubezwłasnowolniani, ponieważ w związku z początkowymi, ale już pojawiającymi się efektami wchodze-

nia ich w bardzo dojrzały wiek czy początkami zmian chorobowych boimy się wypuszczać ich z domów, przez co czują się osamotnieni i niepełnowartościowi. Czasami same osoby starsze boją się gdziekolwiek wychodzić, gdyż paraliżuje ich obawa przed problematycznymi sytuacjami poza domem. Zwykły upadek może się dla nich przecież skończyć bardzo źle, nie mówiąc już o chwilowej utracie orientacji czy pamięci.

Wychodząc naprzeciw tego typu problemom, już od co najmniej kilkunastu lat firmy na świecie i oczywiście w Polsce pracują nad rozwiązaniami, które mają pomóc takim osobom i ich rodzinom.

Telematyka

Prezentowana na spotkaniu w Urzędzie Gminy Michałowice usługa, chyba trochę błędnie nazwana teleopieką, wywodzi się bezpośrednio z telematyki, a w szczególności z lokalizacji personalnej.

Każdy z nas pewnie nieraz słyszał o lokalizatorach GPS bądź ich nawet używał. Te dzisiaj już bardzo zminiaturyzowane urządzenia ustalają swoją pozycję z dokładnością nawet do kilku metrów za pomocą pomiaru czasu, czyli tzw. propagacji sygnału, oraz jego przesunięcia fazowego. Krótko mówiąc, dzięki satelitom jesteśmy w stanie zlokalizować człowieka, który ma przy sobie odpowiednie urządzenie. Kiedyś były to specjalne, dedykowane urządzenia, dzisiaj są to

Gdzie podobne rozwiązania są już testowane i kto je dostarcza?

Systemy teleopieki medycznej są powoli wdrażane przez samorządy w Polsce. Oto kilka rozwiązań wdrożonych bądź testowanych w Polsce.

Gdynia oferuje teleopiekę swoim seniorom od 2014 roku. Operatorem jest Polskie Centrum Opieki. Opłata za korzystanie z systemu waha się w granicach 18–28 zł.

Giżycko to pierwsza gmina w województwie warmińsko-mazurskim, która wprowadziła bezpłatną usługę dla mieszkańców. Operatorem usługi jest Polskie Centrum Opieki.

Radom w 2018 roku zdecydował o zakupie 100 opasek firmy Sidly Care. Koszty stworzenia i funkcjonowania centrum opieki pokrywa w całości sa-

morząd miejski. Miasto stara się również o dofinansowanie projektu.

Sidly Care – firma sprzedająca opaski działające w systemie GSM (czyli również poza miejscem zamieszkania), z czujnikiem upadku i bezruchu, oraz GPS ma własne centrum alarmowe. Współpracuje z wieloma samorządami w Polsce.

Polskie Centrum Opieki to firma obsługująca samorządy województwa pomorskiego i warmińsko-mazurskiego. Senior nosi breloczek lub opaskę z przyciskiem alarmowym i łączy się z operatorem za pomocą linii telefonicznej. System działa jedynie w obrębie budynku, w którym mieszka potrzebujący.

w zasadzie wszystkie smartfony oraz lokalizujące zegarki czy bransoletki. Komunikacja z takim urządzeniem (i na przykład opiekunem czy centrum zarządzania) odbywa się zazwyczaj dwukierunkowo za pomocą sieci telefonii komórkowej. Jeżeli jeszcze dodamy do takiego „zegarka” akcelerometr, czyli w uproszczeniu czujnik upadku i bezruchu, mamy kompletne urządzenie potrzebne do tzw. teleopieki.

Takie rozwiązania, sprawdzone i przetestowane, istnieją i funkcjonują na rynku polskim już od kilku lat.

Największym wyzwaniem nie jest jednak decyzja o kupnie takiego czy innego urządzenia, założenie go naszym podopiecznym i skonfigurowanie w telefonie wszelkiej maści alertów, ale opracowanie takiego systemu reakcji, aby był on gwarancją podjęcia odpowiednich działań w odpowiednim czasie.

Centrum monitoringu

Mamy więc dwie opcje: pierwsza to możliwość nabycia (dofinansowanego czy wręcz sfinansowanego przez gminę) urządzenia i sprawowanie opieki przez rodzinę; druga to sfinansowanie przez gminę systemu opieki, w którym powstanie centrum monitoringu odpowiadającego za bezpieczeństwo podopiecznych w naszej gminie. W tym wypadku to centrum bierze na siebie odpowiedzialność za reakcję i odpowiednie działania.

Miałem okazję wdrażać pilotaż takiej usługi w Kwidzynie. Przygotowując się do pilotażu, przez ponad 6 miesięcy spotykałem się z przedstawicielami władz lokalnych, ośrodków pomocy społecznej, pogotowia ratunkowego, straży miejskiej, straży pożarnej i policji, tak aby wyznaczyć cele i wypracować odpowiednie procedury działania systemu. Sam system monitoringu był zarządzany w tym akurat przypadku przez straż miejską, która czuwa 24 godziny na dobę. Wybrane osoby starsze były wyposażone w urządzenia

lokalizacyjne, które również miały dwukierunkową komunikację głosową, przycisk SOS, lokalizator GPS i czujnik upadku. Osoby, które wyposażyliśmy w urządzenia, niejednokrotnie po raz pierwszy od kilku lat wyszły z domów.

Operator w centrum monitoringu na bieżąco i natychmiast mógł zlokalizować daną osobę, a po przesłaniu przez nią sygnału SOS bądź wykrzyku upadku – zadziałać zgodnie z procedurą: spróbować dozwonić się do danej osoby, a jeżeli nie odpowiadała ona na próbę połączenia – bezzwłocznie wysłać na miejsce zdarzenia patrol straży miejskiej, który podejmował dalsze czynności. Oczywiście straż miejska (jak również policja i straż pożarna) miała dostęp do „końcówki” systemu, dzięki czemu wszyscy biorący udział w akcji bazowali na tych samych danych: miejsca zdarzenia (lokalizacja) i informacji o podopiecznym (zdjęcie, wiek, podstawowe informacje medyczne itp.).

Dodatkowo w pilotażu brali udział pracownicy MOPS, którzy również byli wyposażeni w urządzenia. Umożliwiło to podejmowanie szybkich działań w przypadkach chociażby ataków na pracowników MOPS, jak również rozliczania pracowników (w tym akurat przypadku była to firma prywatna świadcząca usługi dla MOPS) z ich obowiązków.

Konkludując, po spotkaniu w naszym urzędzie gminy, wysłuchaniu przedstawiciela firmy i pytaniach, które pojawiły się podczas i po spotkaniu, jestem zdania, że istnieje potrzeba konsultacji i edukacji mieszkańców w kwestii samej usługi (niezależnie od dostawcy). Jednocześnie będę wielkim orędownikiem kompleksowego rozwiązania – w oparciu o centrum monitoringu i opieki 24h.

Tomasz Partyka

Inżynier chemii, specjalista od komunikacji biznesowej, BD i PR. Przez kilka lat związany z firmą, która była liderem w rozwiązaniach telematycznych, w tym lokalizacji personalnej.

Jak chcemy realizować teleopiekę w gminie Michałowice?

W ramach jednego z projektów gmina Michałowice złożyła wniosek o dofinansowanie zakupu opasek telemedycznych wraz z abonamentem dla 40 uczestników projektu – osób niesamodzielnych z terenu gminy. W projekcie założono pełną wersję funkcjonalności urządzenia, w tym: pomiar tętna, temperatury, komunikaty głosowe, detektor upadku, dwustronną komunikację głosową, przycisk SOS,

czujnik zdjęcia opaski, przypomnienie o zażyciu leków, krokomiernik, monitoring zużycia baterii, lokalizator GPS i połączenie z profesjonalnym centrum telemedycznym.

Realizacja programu przewidziana jest od stycznia 2020 roku do września 2021 roku, a rekrutacja uczestników rozpocznie się jesienią 2019 r. Udział w projekcie będzie bezpłatny.

Różne opaski dostępne na rynku

Opaska firmy Sidly Care wyposażona jest w kartę SIM, lokalizator GPS, czujnik ruchu, zdjęcia i upadku. Można przez nią rozmawiać z operatorem. Firma Sidly prowadzi też własne centra monitoringu.

Opaska firmy MaxCom to dodatek do telefonu komórkowego tejże firmy. Gdy zostanie naciśnięty czerwony guzik, telefon łączy się z ustawionym wcześniej numerem alarmowym.

Opaska firmy Locon ma wbudowaną kartę SIM i lokalizator GPS. Po naciśnięciu guzika alarmowego wysyła sygnał na wskazany wcześniej numer telefonu. Nie monitoruje takich parametrów jak puls czy temperatura.

Taka opaska w 2017 roku testowało 20 seniorów w Krakowie. Urządzenie zaprojektowane przez Comarch HealthCare ma przycisk alarmowy, mierzy puls i jest w stanie wykrzyć upadek.

Dolina Utraty –

Utrata – rzeka w województwie mazowieckim, położona na Równinie Łowicko-Błońskiej, prawy dopływ Bzury. Ma około 76,5 km długości oraz powierzchnię dorzecza 792 km². Źródłami Utraty są dwie niske strugi wypływające na wysokości 160 m nad poziomem morza w okolicach Ojrzanowa (Las Skulski).

Chciałbym przedstawić w formie przewodnika kajakowego najpiękniejszy odcinek tej rzeki.

Etap I (2,8 km/3 godziny)

Zaczynamy w Paszkowie, przy mostku, niedaleko Ptak Expo w Nadarzynie. Odcinek splywu do zalewu w Komorowie wynosi zaledwie 2,5 km, jednak pokonanie go nie zajmie nam godziny – trzeba poświęcić około trzech. To nie wyścig, to przygoda. Popłyniemy pośród łąk, będzie nas otaczał zapach traw i ziół, czasem zieleń przykryje horyzont i zasłoni rzekę. Przed nami ujrzymy niewielkie drzewa – tam znajdziemy koryto rzeki, która lekko meandrując, zaprowadzi nas do lasu. Jeżeli będziemy chcieli się zatrzymać i spotkać z grupą przyjaciół lub posilić się na wodzie, to jest to właśnie to miejsce.

Na dalszym odcinku bobry przygotują nam dwie niespodzianki – tamy. Warto podziwiać ich kunszt: gałęzie poprzetykane pomiędzy sobą tworzą zwartą,

foto: Martin Orag

silną konstrukcją. Przepływamy poprzez te tamy, rozpęd i myk... Czasem trzeba wyśiąść, wyprostować plecy. Kończący się las i widok zabudowań zwiastują bliskość zalewu. Jeszcze kilka zakrętów, pokłon w kierunku rzeki, aby przepłynąć pod mostkiem i wpłynąć na zalew. Przed nami otwarta woda. Przepiękna, nie spotkamy już dalej takiej. Płyniemy w lewą stronę do jazu. Jesteśmy na zalewie w Komorowie.

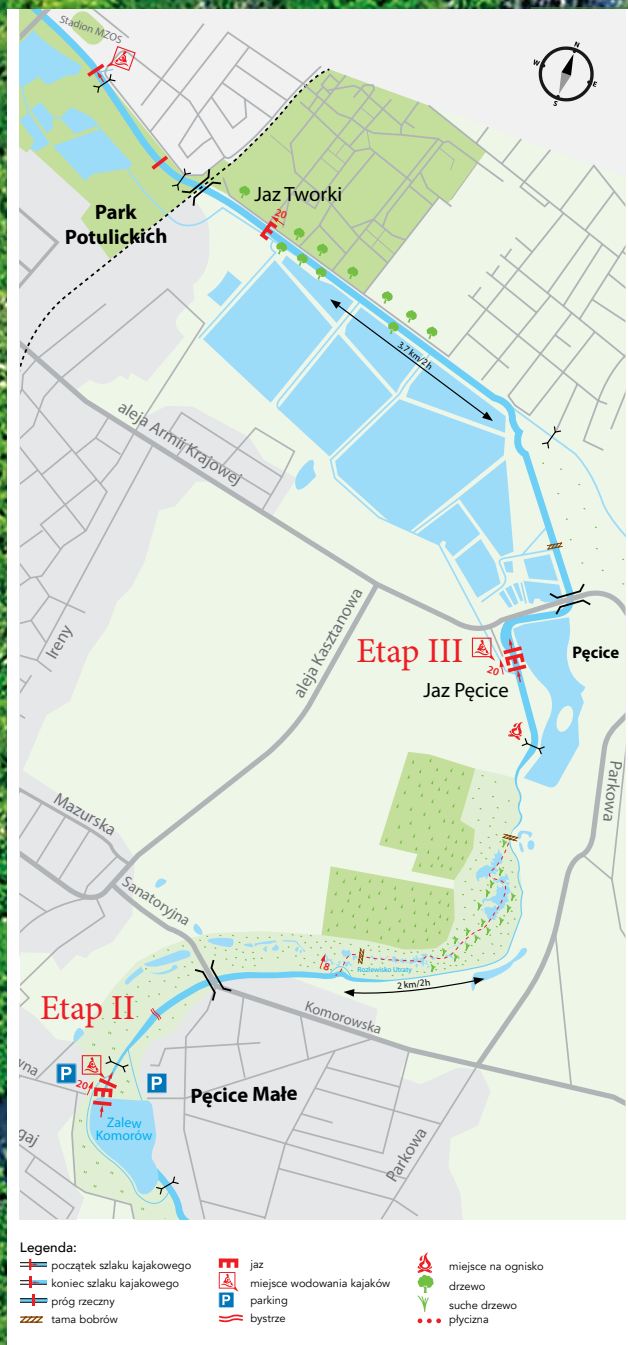
Etap II Zalew Komorów – Jaz Pęcice (2 km/2 h)

Rozpoczynamy przy jazie, a właściwie przy bocznym kanale. Popłyniemy rzeką o szerokości około 5 metrów przez park komorowski. Wysokie drzewa po obu stronach wprowadzą nas w miły nastrój.

Przy końcu parku kamienna zaporą do przepłynięcia bezpośrednio lub po przełożeniu paru kamieni. Następnie mijamy most na drodze Sokołów–Komorów i płyniemy dalej piękną powolną rzeką. Po lewej stronie wyspa porośnięta brzoźami – nie przegapcie jej, gdyż straciecie cały urok tego odcinka. Po przeniesieniu kajaków na drugą stronę zaczynają się rozlewiska, nieskończona przestrzeń zieleni. Cywilizacja zostaje za plecami. Płyniemy prostopadle do głównego koryta, zgodnie z nurtem (wypatrujemy go). Zieleń wypycha się wszędzie – zaakceptujmy to jak najszybciej, będzie nam łatwiej. Rzeka chowa się wśród traw i trzcin. Poszukujmy nurtu, on nas będzie prowadził. Odcinek jest trudny. Przy niskim poziomie wody trzeba zastosować technikę gondoliera. Jeżeli będziemy cicho, może zobaczymy czapkę białą i siwą, może odwiedzi nas bielik. W trawie widać wygniecione miejsca odpoczynku saren lub dzików. Rzeka nie chce zdradzić swojego szlaku, czasem trudno go znaleźć. Jesteś jak podróż-

- lokalny skarb

nik w nieznaną krainę – rzeka jest tam gdzieś w zieleni. Jeśli kajak płynie lekko, jesteś na właściwej drodze.

Wpływasz na pierwsze rozlewisko. Nawaliśmy je rozlewiskiem Nadziei. Nadal musisz szukać nurtu, lecz jest coraz łatwiej. Czasem na trasie wśród zieleni nasi mistrzowie budownictwa postawią małą zaporę – nie zrażaj się. Struga jest coraz szersza, wpływasz na większe rozlewiska.

Rozejrzyj się, napawaj widokiem, pomyśl, że okoliczni mieszkańcy prawdopodobnie nigdy tu nie byli. Mijas rozlewisko, a następnie... Nie spiesz się, nie ma takiej potrzeby.

Dookoła zieleń, grązele pływają po przezroczystej wodzie. Płyniemy dalej poprzez lilie. Szukaj nurtu lub naszych tyczek. Dalej wpływamy pomiędzy tatarak. Po prawej widać wielkie uschnięte drzewo, niekiedy na nim przysiadł orzeł. Dalej prowadzi koryto rzeki o szerokości około 2 metrów. Czasem jest zarośnięte, trzciny kołyszą się nad wodą. Rzeka skręca w prawo, widzisz mały mostek – mostek poetów. Pokłoń się rzecce lub przejdź górą. Za mostkiem po prawej miejsce po ognisku. Czasem w czwartki są tam poeci, może dzisiaj też. Rzeka zmieniła swój charakter – jest jak fosa. Po prawej Staw Pęcicki i ogródki działkowe. Drzewa chyliły się do koryta rzeki lub już tam są. Płyn ostrożnie, woda może być głęboka i zamulona. Przed sobą widzisz jaz – tędy nie przepłyniesz. Po lewej kanał zasilający stawy za drogą. Słyszysz przejeżdżające samochody. Wsiadasz przy cyplu lub przed zastawką kanału.

Etap III

Jaz Pęcice – Pruszków – najdłuższy odcinek (3,7 km/2 h).

Poszalejmy. Za jazem rozlewisko – tu zduwasz kajaki. Uważaj, schodząc, bo w wodzie są wielkie glazy. Rozlewisko nie jest głębokie, ale i tu zdarzają się wędkarze. Wielka wierzba zagradza drogę – w zależności od poziomu wody płyniesz lewą lub prawą stroną. Rzeka wije się obok jezdni,

słychać samochody. Płyniemy kilka zakrętów i wita nas powalona wielka wierzba – musisz pokłonić się po raz kolejny. Dalej meandrująca rzeka prowadzi Cię do mostku. Zawołaj, a odpowie ci echo. Rzeka lekko przyspiesza, drzewa rosną w jej korycie, a po lewej wiklina. Są też nasi inżynierowie i ich konstrukcja. Blokuje rzekę i kanał po lewej – różnica poziomów to około 0,5 m. Skup się, gdyż niejedni witali się tu z wodą rzeki. Szybki przeskok z lekkim zwrotem w lewo przyspieszy Ci tętno. Za przeszkodą rzeka fajnie meandruje – trzymaj się nurtu i rozkoszuj przyrodą. Kawalek dalej rzeka Raszynka dołącza do naszej wyprawy. Po prawej Malichy i ich mieszkańcy spacerujący wzdłuż brzegu. Pozdrów ich, tak jak zawsze, gdy jesteś na szlaku. Może oni też kiedyś popłyną z Tobą.

Płyniesz, jakbyś był w parku. Stare dostojne drzewa stoją wzdłuż brzegu. Jeśli masz zacięcie sportowe, tu możesz urządzić małe zawody – dwa kajaki dadzą radę płynąć równolegle, nieczęsto się to zdarza.

Może zbudujesz „tratwę” i popłyniesz w grupie, podzielił się smakołykami, poznasz nowych przyjaciół.

Masz czas, nie spiesz się, rzeka niesie. Stary zniszczony mostek – tu ponownie przyjdzie ci się pokłonić przyrodzie. Po prawej odnoga do stawów Potulickich. Kiedyś też tam popłyniemy, ale jeszcze nie dziś. Jaz w Tworkach. Przenosimy kajaki po prawej stronie, jakieś 50 metrów. Płyniemy dalej. Piękne dostojne dęby rosną po obu stronach rzeki, nurt niesie nasz kajak. Roślinność w rzece czasem płacze wiosła. Przed nami most kolejki WKD, lekkie bystrze, po lewej Park Potulickich. W korycie rzeki betonowy jaz. Rozpędź się, nie żałuj energii, warto – różnica poziomów około 0,4 m. Przy niskim stanie wody możesz zahaczyć – utrzymuj równowagę. Za jazem głębokość około 1,7 m – uważaj na wywrotkę. Udało się. Nie wszystkim – pomóż przyjaciółom, asekuruj ich przy wysiadaniu z kajaka. Park po lewej ściąga spacerowiczów, pozdrów ich. Żeliwny zdobiony mostek informuje Cię o końcu wyprawy. Po prawej mały lokalny dopływ, za nim przybijasz do brzegu. Trybuny stadionu Znicza wiwatują na Twoją cześć. Jesteś zwycięzcą!

Marek Ożóg

www.dolinautraty.pl

Mikoryza ratuje drzewa

W kwietniu w Alei Starych Lip w Komorowie na zlecenie urzędu gminy przeprowadzono zabiegi pielęgnacyjne mające na celu poprawienie warunków bytowania drzew. Aleja Starych Lip (i sąsiadująca z nią Aleja Marii Dąbrowskiej) to pomniki przyrody. Do dbania o nie gmina jest zobowiązana na mocy ustawy o samorządzie gminnym i ustawy o ochronie przyrody, a wszelkie zabiegi pielęgnacyjne muszą być uchwalane przez radę gminy (w tym przypadku stosowną uchwałą Rada Gminy Michałowice podjęła na sesji 28 marca).

Zabiegi przeprowadzono w dwóch etapach. Najpierw poprawiona została sorpcyjność i skład gleby, by polepszyć warunki życia mikroorganizmów symbiotycznych. W drugim etapie przeprowadzono zabieg mikoryzowania polega-

jący na wprowadzeniu do gleby grzybni żyjącej naturalnie w symbiozie z korzeniami drzew. Symbioza niesie obopólne korzyści: drzewa dostarczają grzybom produkty organiczne powstałe na drodze fotosyntezy (głównie cukry), a w zamian za to otrzymują od grzybów substancje nieorganiczne niezbędne do życia, głównie związki azotu i fosforu, ale także mikroelementy, takie jak cynk, żelazo czy miedź. Grzyby produkują również hormony regulujące wzrost rośliny, z którą żyją w symbiozie, a także wytwarzają antybiotyki, uodporniając drzewa na patogeny żyjące w glebie. Mikoryza symbiotyczna podnosi także odporność roślin na warunki stresowe, takie jak skrajne temperatury, zanieczyszczenia gleby czy jej zły odczyn PH. Niektóre rośliny bez grzybni symbiotycznej nie mogłyby wręcz kiełkować.

Grzyby symbiotyczne powszechnie funkcjonują w lasach, gdzie drzewa jakoś muszą sobie radzić bez ogrodników, którzy dbają o rośliny. Historia współpracy drzew z grzybami sięga głębokiego ordowiku, czyli trwa od ponad 450 milionów lat. Badania nad mikoryzą prowadzone są od XIX wieku, jednym z pionierów badań jest polski botanik Franciszek Kamiński, który w 1881 roku opublikował wyniki eksperymentów pokazujące, jaki wpływ na rozwój rośliny mają grzyby żyjące na jej korzeniach.

Tam, gdzie rośliny są sadzone przez człowieka, nie zawsze znajdują się grzyby mikoryzowe, a ponieważ natura nie znosi próżni, sadzonki atakowane są przez inne mikroorganizmy, które wcale nie muszą żyć w symbiozie z drzewami, tylko są zwykłymi pasożytami. Dodatkowym problemem jest zasolenie gleby związane z zimowym odśnieżaniem, które osła-

Aleja Starych Lip w Komorowie jest pomnikiem przyrody. Gmina ma obowiązek dbać o nią w zakresie wyznaczonym przez ustawę o ochronie przyrody.

foto: Andrzej Zarachowski

bia czy wręcz zabija grzyby symbiotyczne. Dlatego wprowadzenie mikoryzy bardzo często pomaga roślinom. Symbiotyczna grzybnia zwiększa wielokrotnie powierzchnię sorpcyjną korzeni, dzięki czemu drzewo łatwiej pozyskuje wodę niezbędną do funkcjonowania.

Zabiegi mikoryzowania wykonuje się najczęściej przez nakłucie gleby wokół rośliny i podanie przygotowanego wcześniej preparatu zawierającego grzybnie. Preparaty mają postać płynną lub sypką. Płynne szybciej i skuteczniej penetrują system korzeniowy, ale muszą być trzymane w niskiej temperaturze, żeby grzyby przeżyły w wodzie. Dlatego też firmy przygotowujące szczepionki mikoryzowe trzymają je w lodówkach, nawet w samochodzie.

Pielęgnację drzew polegającą na mikoryzowaniu stosuje się głównie w sadach

Jerzy Nieswadba w Alei Starych Lip podczas pierwszej tury zabiegów pielęgnacyjnych polegających na poprawieniu warunków glebowych dla rosnących przy drodze drzew.

Lodówka do trzymania szczepionek to obowiązkowy element wyposażenia samochodu ze sprzętem do mikoryzowania. Bez tego grzyby w zawieszynie wodnej bardzo szybko by obumarły.

owocowych, by poprawić dobrostan drzew i zwiększyć obfitość plonów. Obecnie robi to też coraz więcej miast w celu poprawy stanu drzew, zwłaszcza w przypadku pomników przyrody. We Wrocławiu zabieg taki zafundowano na przykład dębowi Przewodnik, a po kilku latach pod dębem wyrosły prawdziwki.

W przypadku kasztanowców i lip w Alei Starych Lip grzyby mikoryzy poprawią zaopatrzenie roślin w wodę, podniosą odporność na patogeny korzeniowe, będą stymulować wzrost i zapewnią obfitsze kwitnienie i owocowanie.

To dopiero początek zabiegów pielęgnacyjnych zalecanych przez dendrologów. Warto zdawać sobie sprawę, że korzenie drzew zbierające wodę i składniki pokarmowe znajdują się bardzo płytko pod powierzchnią gruntu – jakieś 10–40 cm. Dlatego tak bardzo szkodzą im nie tylko samochody parkujące na poboczach, ale nawet ścieżki wydeptywane przez ludzi. By pomóc drzewom rosnącym w Alei Starych Lip i w Alei Marii Dąbrowskiej, należy rozgęścić wierzchnią warstwę gleby oraz zaaplikować kompost i mulcz (kompostowane liście i zrębki drzewne lub kora). MB

European Youth Basketball League Komorów 2019

Komorów na trzy dni – od 22 do 24 marca – stał się europejskim centrum młodzieżowego basketu. To właśnie tutaj odbył się III etap II grupy Europejskiej Młodzieżowej Ligi Koszykówki U14.

Do rywalizacji na parkiecie szkoły w Komorowie przystąpiło osiem drużyn z siedmiu państw: DSN/SPORTA BODE Ryga (Łotwa), BC Dniepr Dniepropietrowsk (Ukraina), UKS Komorów Komorów (Polska), Pomerania Gdańsk (Polska), BC Rakhat Fitness Ałma-Ata (Kazachstan), BS Birzai Birzai (Litwa), Science City Jena BiG Jena (Niemcy) i BC Falcon Kopenhaga (Dania).

Oficjalne otwarcie ligowych rozgrywek odbyło się w piątkowe popołudnie, a dokonała go dyrektor Zespołu Szkół Ogólnokształcących im. Marii Dąbrowskiej Małgorzata Głodowska.

EYBL gościł w naszej gminie już po raz

drugi. Pierwszy raz koszykarzy mogliśmy oglądać dokładnie dziesięć lat temu.

Akademia Koszykówki Komorów w składzie: Piotr Walczak, Bartek Jaworski, Michał Stelmach, Jakub Dobrzyński, Franciszek Szular, Mikołaj Zawrotniak, Nikodem Ferus, Maciej Karolonek, Janusz Ratowski, Mikołaj Rajchert, Jakub Kowalski, Filip Kowalczyk i Maksymilian Kurowski pod wodzą trenera Grzegorza Tomaszewskiego i Roberta Sitka zdobyła 303 punkty, tracąc 279.

Statystyka punktowa jest jak najbardziej korzystna dla naszego zespołu, jednak na pięć rozegranych meczów koszykarze z UKS Komorów wygrali tylko dwa. Jak mówił jeszcze na początku rozgrywek trener Grzegorz Tomaszewski, EYBL Komorów 2019 to dla drużyny ważne wydarzenie, jednak tegorocznym priorytetem dla zespołu są mistrzostwa Polski, dlatego też mimo rangi EYBL turniej potraktowany został jako swoiste przygotowanie do tego, co już za chwilę czeka drużynę. – Nie od-

puszczamy, a EYBL to wręcz wymarzona arena do przetestowania różnych ustawień. Tu nie ma słabych drużyn. Mamy mistrzów i wicemistrzów w swoich krajach, którzy są doskonałymi zespołami.

Jak pokazały wyniki meczów naszej drużyny [BS Birzai 71: 74 UKS Komorów, UKS Komorów 50: 52 BC Falcon, BC Rakhat Fitness 56: 52 UKS Komorów, UKS Komorów 67: 38 Science City Jena, UKS Komorów 60: 62 Pomerania], emocji nie brakowało, a o wyniku spotkania decydował kosz lub dwa, poza meczem z Science City Jena (Niemcy), który nasi koszykarze wygrali różnicą 29 punktów.

Po podsumowaniu wyników wszystkich spotkań i zakończeniu EYBL Komorów 2019 nasz zespół zajmuje 10. miejsce wśród 16 drużyn grupy II biorących udział w EYBL. To doskonały prognostyk na mistrzostwa Polski, w których – mamy nadzieję – koszykarze z UKS Komorów wywalczą dobre miejsce, czego serdecznie im życzymy.

Mariusz Marcysiak

640
minut gry
2296
zdobytych
punktów

Szczypiorniści z Michałowic w finałach Mazowsza

W maju uczniowie ze szkoły w Michałowicach (rocznik 2003–2005) zagrają w finałach Mazowieckich Igrzysk Młodzieży Szkolnej w Piłce Ręcznej. Gratulujemy i życzymy powodzenia!

W drodze do mazowieckich finałów szczypiorniści z Michałowic nie mieli sobie równych w rozgrywkach na szczeblu gminnym, powiatowym oraz międzypowiatowym.

Mistrzostwo powiatu pruszkowskiego michałowicka drużyna zdobyła w marcu. Zwyciężyła wszystkie mecze: 18:6 z reprezentacją gminy Raszyn, 15:1 z Pruszkowem oraz 11:5 z gminą Nadarzyn.

Tytuł mistrza premiował do dalszego etapu rozgrywek – turnieju międzypowiatowego, który odbył się w Teresinie. Zmierzyli się w nim mistrzowie regionów – 6 drużyn. Oprócz reprezentacji z powiatu pruszkowskiego (Michałowice) mecze rozgrywały zespoły z powiatów: grodzkiego (Podkowa Leśna), warszawskiego zachodniego (Koczargi Stare), sochaczewskiego (Iłów) oraz żyrardowskiego (Radziejowice i Żyrardów).

W fazie grupowej nasi szczypiorniści wygrali z Radziejowicami 13:5 i Żyrardowem 18:11. Zwyciężając w swojej grupie, w finale chłopcy zmierzyli się z zespołem z Koczargowa Starego, drużyną również niepokonaną w turnieju. Pierwsza połowa była bardzo wyrównana i zacięta. Zakończyła się wynikiem 6:5 dla drużyny z Michałowic. Druga część meczu to już pokaz koncertowej gry chłopców z michałowickiej szkoły, którzy ostatecznie zwyciężyli 17:9.

Reprezentacja z gminy Michałowice zdobyła złoty medal i prawo udziału w Finałach Mazowieckich Igrzysk Młodzieży Szkolnej, które odbędą się w maju.

Gratulujemy sukcesu i życzymy powodzenia na finałach wojewódzkich. Trzymamy kciuki!

Skład zwycięskiej drużyny: Piotr Brodowicz, Marek Brodowicz, Szymon Rzepniewski, Mateusz Ruciński, Szymon Gruda, Maciej Świeciński, Bartosz Mantey, Maksymilian Sybilski, Maksymilian Brejnak, Maciej Czernicki, Paweł Jakubisiak, Bartosz Kozikowski, Andrzej Łaskowski, Stanisław Burs. Trenerem drużyny jest Łukasz Zieliński.

mm

**MIEJSCE: HALA SPORTOWA ZSO
UL. MARII DĄBROWSKIEJ 12
KOMORÓW**

TURNIEJ PÓŁFINAŁOWY MISTRZOSTW POLSKI **17-19 maja** W KOSZYKÓWCE MŁODZIKÓW

PIĄTEK 16.15

AKADEMIA KOSZYKÓWKI KOMORÓW
- MKKS RYBNIK

17.05. 18.45

BASKET TEAM SUCHY LAS
- ŁKS AZS UŁ SG ŁÓDŹ

SOBOTA 16.00

AKADEMIA KOSZYKÓWKI KOMORÓW
- BASKET TEAM SUCHY LAS

18.05 18.30

MKKS RYBNIK
- ŁKS AZS UŁ SG ŁÓDŹ

NIEDZIELA 10.00

BASKET TEAM SUCHY LAS
- MKKS RYBNIK

19.05 12.15

ŁKS AZS UŁ SG ŁÓDŹ
- AKADEMIA KOSZYKÓWKI KOMORÓW

14.00

CEREMONIA ZAKOŃCZENIA

UCZESTNICY TURNIEJU

MISTRZ
MAZOWSZA

MISTRZ WOJEWÓDZTWA
ŁÓDZKIEGO

TRZECI ZESPÓŁ
ŚLĄSKA

WICEMISTRZ
WIELKOPOLSKI

E-DOWODY

Od 4 marca br. zostały wdrożone dowody osobiste z warstwą elektroniczną, tzw. e-dowody. Osoby zainteresowane będą mogły używać ich do elektronicznej komunikacji, np. logowania się do portali administracji publicznej ePUAP, elektronicznego podpisywania dokumentów czy korzystania z automatycznych bramek granicznych na lotniskach. Warstwa elektroniczna to wbudowany, niewidoczny chip. Dane zamieszczone na dowodzie pozostaną te same, nie zmieni się także jego wielkość. Nowością będzie numer CAN umieszczony na pierwszej stronie (awersie) oraz jego zapis w kodzie kreskowym na drugiej stronie dowodu. Numer CAN jest niezbędny w przypadku korzystania z elektronicznych funkcji e-dowodu, a także stanowi zabezpieczenie przed zdalnym odczytem danych zapisanych w warstwie elektronicznej przez niepowołane osoby. Nie ma obowiązku wymiany dowodu, jeżeli dowód osobisty bez warstwy elektronicznej, tzw. stary, jest nadal ważny.

SPIS WYBORCÓW DO PE

Zgodnie z art. 36 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz.U. z 2018 r., poz. 574 ze zm.) między 21. a 8. dniem przed dniem wyborów każdy wyborca po złożeniu pisemnego wniosku może sprawdzić, czy został uwzględniony w spisie wyborców w wyborach posłów do Parlamentu Europejskiego. Spis zostanie udostępniony do wglądu w Referacie Spraw Obywatelskich Urzędu Gminy Michałowice od 6 do 20 maja 2019 r. w godzinach pracy urzędu.

DOTACJE NA USUWANIE AZBESTU

Gmina Michałowice przygotowała zasady udzielania dotacji celowej na usuwanie i utylizację odpadów niebezpiecznych zawierających azbest. Z opracowanej inwentaryzacji wynika, że na terenie gminy Michałowice znajduje się przeszło 500 obiektów pokrytych eternitem. Zgodnie z obowiązującym prawem azbest należy usunąć do 31 grudnia 2032 r. Aby uzyskać dotację, należy złożyć wniosek o udzielenie dotacji celowej wraz z niezbędnymi załącznikami. Ważne, aby wniosek złożyć minimum 21 dni przed przystąpieniem do prac. Szczegółowe informacje znajdują się na stronie internetowej www.michalowice.pl, w zakładce „Ochrona środowiska”, oraz pod nr tel. 22 350 91 32.

Rower Gminny 2019

Od 1 marca rowery gminne wróciły na nasze drogi. Można je wypożyczyć w 7 stacjach, tych samych co w ubiegłym roku. Mieszkańcy mają do dyspozycji 55 rowerów miejskich i 20 rowerów specjalnych, w tym rowery z fotelikami do przewożenia dzieci, rowery rodzinne typu cargo, tandemy i rowery dziecięce.

Przypominamy, że obowiązują dwa cenniki: zwykły, zakładający brak opłat za pierwsze 20 minut, i cennik z Kartą Mieszkańca Gminy Michałowice, przewidujący bezpłatne wypożyczenie do 12 godzin.

Rower może wypożyczyć każdy zarejestrowany w systemie użytkownik. Można skorzystać z konta Nextbike założonego w Michałowicach lub w innym mieście

w poprzednich sezonach lub założyć nowe, np. korzystając ze strony internetowej rower.michalowice.pl. Aby można było wypożyczyć rower, na koncie użytkownika musi być co najmniej 10 złotych.

Samo wypożyczenie jest bardzo proste. Wystarczy na terminalu stacji wypożyczeń wpisać swój numer telefonu, kod PIN i numer roweru, który chcemy wypożyczyć. Można również skorzystać z aplikacji mobilnej. Potem rower wystarczy wypiąć z zamka i można rozpoczynać przejażdżkę. Rower zwracamy, wpinając go z powrotem w elektrozamek na dowolnej stacji Roweru Gminnego Michałowice.

Rower Gminny Michałowice będzie dostępny do końca listopada. *prom*

Pożary lasu w Komorowie

Na początku maja w urzędzie gminy odbyła się narada zwołana przez wójta gminy, związana z częstymi pożarami lasu w Komorowie. Na naradę przybyli pracownicy gminy, przedstawiciele Komisarzatu Policji w Michałowicach z siedzibą w Regułach i Ochotniczej Straży Pożarnej gminy Michałowice.

Od 1 kwietnia w rejonie komorowskiego cmentarza las palił się czterokrotnie, przy czym strażacy zlokalizowali ponad 10 ognisk pożaru. Mimo że jest bardzo sucho, były to jedyne pożary lasu w gminie

Michałowice w ostatnim czasie. Częstotliwość pożarów i miejsce wskazują na celowe podpalenia. Tę hipotezę sprawdzają policja i straż pożarna.

W ramach działań prewencyjnych wójt zleciła dodatkowe wyjazdy wozy straży pożarnej w rejon lasu. Również policja wyśle dodatkowe wozy patrolowe w ten rejon, a w ramach działań śledczych skontaktuje się z właścicielami działek leśnych i skieruje w ten rejon policjantów w cywilu, a także patrol w nieoznakowanym radiowozie. *mb*

Michałowice
GMINNY BIULETYN INFORMACYJNY
biuletyn@michalowice.pl
tel. 22 350 91 23

Biuletyn wydawany jest przez:
Urząd Gminy w Michałowicach
al. Powstańców Warszawy 1
05-816 Michałowice

Redaktor prowadzący:
Marcin Bójko
Korekta:
Magdalena Paczyńska

autorzy tekstów:
mb - Marcin Bójko
mm - Mariusz Marcysiak
prom - Dział Promocji UG

Coraz większy problem śmieci

Na początku roku Urząd Gminy w Michałowicach dostał wypowiedzenie umowy na wywóz śmieci od firmy Lekaro. W wyniku negocjacji umowa została aneksowana do kwoty mniejszej o ok. 450 tys. (ok. 20% mniej niż w pierwotnym żądaniu), dostaliśmy też jako gmina na własność kosze na śmieci.

Jarosław Hirny-Budka
radny gminy Michałowice

— Negocjacje zakończyły się sukcesem, a śmieci będą nadal odbierane. Jednak ostry wzrost cen też jest faktem. Jestem przewodniczącym komisji zajmującej się tą sprawą, więc czuję się zobowiązany do przekazania Państwu jak najbogatszej wiedzy, stąd i kilka słów poniżej.

Chaos prawny, odstona pierwsza

Spór Marszałka Województwa Mazowieckiego z Ministrem Środowiska o Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Mazowieckiego trwa. Jest to dokument strategiczny, który opisuje, co się będzie działo przez najbliższe lata w gospodarce odpadami. Plan ten jest podstawą do wszelkich prac inwestycyjnych dla firm. Powinien zostać przyjęty przez Sejmik Województwa Mazowieckiego dawno temu. I nawet został, ale nieprawidłowo i wojewoda go uchylił, a sąd administracyjny podtrzymał tę decyzję. Ta sytuacja w bardzo dużym stopniu ograniczała przewidywalność rynku i blokowała inwestycje podmiotów prywatnych.

Chaos prawny — odstona druga Brak pozwoleń dla RIPOK-ów

RIPOK, czyli Regionalne Instalacje Przetwarzania Odpadów Komunalnych, to miejsca, do których zjeżdżają się ciężarówki, odpady są sortowane, czyszczone, mielone i spalane. W naszym regionie takich sortowni jest pięć. We wrześniu cztery z nich straciły pozwolenie na dalsze

funkcjonowanie. Choć ich działanie było podtrzymane, to zwiększyło to niestabilność systemu.

Z tego, co wiem, Lekaro w tym zakresie wygrało chwilowo w sądzie z ministerstwem i odzyskało pozwolenie na dalsze działanie. Nie wiem, jaki jest status innych firm. To wszystko jednak wprowadza ogromne zamieszanie, które przy braku możliwości „zagospodarowywania” naszych śmieci na bieżąco (bo przecież muszą być odebrane, i już) wpływa na ceny ich odbioru.

Dopuszczenie przez rząd importu śmieci spoza Polski

Dopuszczenie przez władze centralne importu do Polski odpadów z innych krajów, przy jednoczesnym zamknięciu Chin na import śmieci, spowodowało zwiększenie ilości surowców wtórnych na naszym rynku. W 2013 r. przywieziono do nas „tylko” 230 tys. ton śmieci. W 2017 prawie 750 tys. ton, a po zamknięciu rynku Państwa Środka ta wartość jeszcze wzrosła. To dodatkowo przytknęło system i przyczyniło się do wzrostu cen.

Domknięcie systemu

Nowelizacja ustawy o odpadach i ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska wprowadziła różne wymagania dotyczące magazynowania, składowania i monitorowania odpadów. Pojawiły się także nowe obostrzenia dotyczące ochrony przeciwpożarowej.

Nikt tego oficjalnie nie powie, ale nieoficjalnie mówi się, że do ostatniego roku bardzo dużo śmieci gdzieś sobie „wyciekało” z systemu. (Pamiętacie Państwo polską technologię składowania śmieci w chmurze)? Ostatnio domknięto trochę ten system, choćby przez wprowadzenie aktywnego monitoringu wizyjnego składowisk, co uniemożliwia nieoficjalne pozbywanie się śmieci i urealnia ich liczbę.

Wzrost kosztów pracy i prądu

O tym nie muszę chyba dużo pisać — ile wynoszą płace robotników i jak szybko idą do góry, wszyscy wiemy. A praca przy śmieciach jest bardzo „pracochłonna”, bo i jeżdżenie ciężarówkami wymaga

wielu ekip, i sortowanie śmieci też.

O tym, co się dzieje na rynku energii elektrycznej, też pisać chyba nie muszę.

Wzrost „opłaty środowiskowej”

Jest to opłata marszałkowska (tj. pobierana przez marszałka województwa) za korzystanie ze środowiska, w tym za składowanie i magazynowanie odpadów. Jej wysokość jest ustalana w drodze rozporządzenia Rady Ministrów i waloryzowana w drodze obwieszczenia Ministra Środowiska. Jeszcze w 2013 r. wynosiła ona 115,41 zł, w 2014 r. — 119,68 zł, w 2017 r. — 120,76 zł, a w 2019 r. — już 170 zł. Natomiast od 2020 r. ma ona wynieść 270 zł. To niestety też musi znaleźć odzwierciedlenie w cenach.

Spadek cen surowców wtórnych

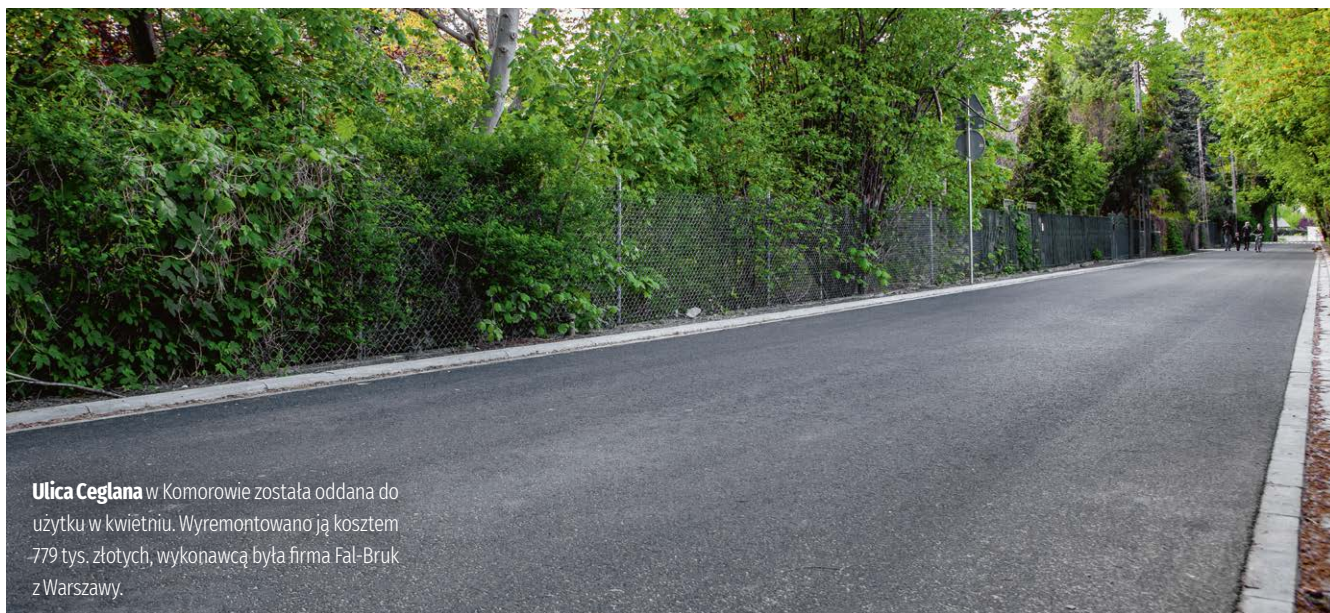
Ceny skupu surowców zaczęły drastycznie spadać już cztery miesiące temu. Makulatura z 300 zł za tonę staniała do 30 zł. O 70 proc. spadły ceny popularnych PET-ów, a folia aluminiowa zanotowała zniżkę o 50 procent. Za miedź jeszcze niedawno płacono w skupach 17 złotych za kg, aktualnie to zaledwie 8 złotych. Staniał też złom stalowy, za który płaci się obecnie 40 groszy (70 gr poprzednio).

Spadek cen „paliwa alternatywnego”

Jest to ta część odpadów, które nie trafiają do odzysku — idą do spalania na przykład w cementowniach. „Paliwo alternatywne” jest coraz więcej, bo wzrasta ilość wstępnej segregacji. Kiedy było go mało, cementownie płaciły RIPOK-om za jego przyjęcie. Teraz jest go coraz więcej i zamiast je sprzedawać, trzeba jeszcze cementowniom (i innym zakładom tego typu) dopłacać do tego, by je przyjęły. Jest to nadal tańsza alternatywa niż płacenie za ich składowanie ze względu na wspomnianą opłatę marszałkowską. Podsumowując: zmiany są szokujące, bez dwóch zdań. I nowe ceny też. Ale w świetle tego wszystkiego ciężko byłoby racjonalnie twierdzić, że to zmowa cenowa i chciwość podmiotów. Oni oczywiście chcą na nas zarabiać, bo nikt nie prowadzi firmy charytatywnie. Ale na tyle, na ile jestem w stanie sam tę sytuację zrozumieć, to wzrosty cen znajdują niestety jakieś racjonalne uzasadnienie w okolicznościach zewnętrznych.

Najnowsze inwestycje gminne

Ulica Ceglana w Komorowie została oddana do użytku w kwietniu. Wyremontowano ją kosztem 779 tys. złotych, wykonawcą była firma Fal-Bruk z Warszawy.

W tym roku przeprowadziliśmy już ok. 60 postępowań związanych z wydatkami publicznymi. Średnio wypada jedno postępowanie co dwa dni. Rozstrzygnęliśmy też pierwszy przetarg przeprowadzony wyłącznie elektronicznie.

Tomasz Łoziński

kierownik referatu zamówień publicznych

Od stycznia tego roku w Urzędzie Gminy Michałowice przeprowadziliśmy około trzydziestu przetargów, głównie na roboty budowlane i usługi, których wartość przekraczała 30 tys. euro, i drugie tyle postępowań uproszczonych na kwoty poniżej tego progu. Większość postępowań to zamówienia związane z budową nowej infrastruktury sieciowej czy jej utrzymaniem. Wśród nich warto zauważyć bardzo ciekawą inwestycję, realizowaną w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (w skrócie ZIT). Chodzi o ścieżki rowerowe na terenie naszej gminy, które mają łączyć nas m.in. z Pruszkowem (stąd zintegrowana infrastruktura). Postępowanie podzielono na trzy części. Pierwsza to rozbudowa, a właściwie przebudowa ścieżki rowerowej o długości ok. 1,5 km wzdłuż ul. Kuchy i al. Topolowej, na odcinku od posterunku policji w Regulach do ul.

Szkolnej w Michałowicach, wraz z budową oświetlenia. Drugą stanowi zaprojektowanie i wybudowanie ścieżki o długości ok. 2,6 km wzdłuż rzeki Raszynki, na odcinku od ul. Kolejowej w Michałowicach Wsi do ul. Powstańców Warszawy w Regulach. Trzecia natomiast to zaprojektowanie i wybudowanie oświetlenia 3-kilometrowej ścieżki biegnącej wzdłuż ul. Powstańców Warszawy i Pęcickiej, na odcinku od ul. Granicznej w Regulach do ul. Ireny w Komorowie. Warto zaznaczyć, że jest to projekt realizowany wraz z innymi gminami z terenu zachodniego Mazowsza, dofinansowany ze środków UE. W ramach postępowania zgłosiło się aż 14 wykonawców.

Ci, którzy zostaną wyłonieni, zainstalują na ścieżkach pierwszej i trzeciej system inteligentnego oświetlenia LED, które będzie zapalać się, gdy ktoś porusza się drogą. To z pewnością poprawi bezpieczeństwo tego odcinka ścieżki, przy jednoczesnej oszczędności prądu. Tego typu rozwiązanie to tzw. Smart City, choć w naszym przypadku bardziej idące w kierunku Inteligentnej Gminy.

Ciekawostką jest przetarg na pielęgnację zieleni gminnej, czyli koszenie trawy i przycinanie drzew. W tych usługach nie ma nic specjalnego, ale to pierwszy przetarg w historii naszej gminy przeprowadzony całkowicie elektronicznie na platformie MiniPortal – do tego zobowiązuje nas ustawa, która weszła w życie w październiku 2018 r. Przetargów prowadzonych w ten sposób będzie więcej. Obecne przepisy zobowiązują do przeprowadzania elektronicznie przetar-

gów powyżej tzw. progu unijnego, a wkrótce również tych o mniejszej wartości.

Po niezbędnych zmianach projektu została również uruchomiona przetarg na dom socjalny w Komorowie. To postępowanie dotychczas było kilkakrotnie unieważniane. Mamy nadzieję, że po wprowadzonych zmianach wreszcie zakończy się sukcesem.

Mieszkańców Michałowic ucieszy zapewne fakt, że szykowane jest postępowanie przetargowe związane z remontem i przebudową sali gimnastycznej. Terminu rozpoczęcia remontu jeszcze nie znamy, postaramy się go przeprowadzić tak by był jak najmniej uciążliwy dla szkoły.

Rozpoczyna się seria remontów dróg. Niedawno zakończyła się inwestycja na ulicy Ceglanej w Komorowie, która jest pierwszą ulicą, gdzie zweryfikowano projekt tak, by nie podnosił poziomu jezdni. Do tej pory remonty dróg w gminie przeprowadzano często w taki sposób, że kolejna nawierzchnia znajdowała się wyżej niż poprzednia i w konsekwencji mieszkańcy mieli utrudniony wjazd na posesję z powodu zmiany poziomu drogi.

Co ważne, w nowych postępowaniach staramy się zmieniać warunki udziału, jak i sukcesywnie pozostałe elementy. W rezultacie otrzymujemy więcej ofert, w jednym z postępowań wpłynęło nawet dziewięć, przy średniej krajowej oscylującej w okolicach dwóch. Dzięki większej konkurencji ceny ofert są też niższe niż wcześniej zakładano.

W kwietniu odbył się pierwszy w historii naszej gminy całkowicie elektroniczny przetarg

Badania „NIE nowotworom u dzieci”

Przez dwa dni – 12 i 13 kwietnia – u 140 dzieci z naszej gminy w wieku od 9 miesięcy do 6 lat zostały wykonane badania USG, które kompleksowo oceniały stan tarczycy i węzłów chłonnych, narządów jamy brzusznej, a u chłopców także moszny.

Badania były wykonywane przez radiologów, którzy na co dzień pracują w szpitalach pediatrycznych.

Rodzice otrzymali wyniki badań i porady, gdy istniała konieczność wykonania innych specjalistycznych badań i dalszej diagnostyki.

Badania wykonywane były równocześnie w dwóch gabinetach ambulanisu Fundacji Ronalda McDonalda w Polsce, który stał przed urzędem gminy.

Profilaktyczne badania USG fundacja prowadzi już od ponad 15 lat. *prom*

Ośrodek kultury w Komorowie coraz bliżej

Lokalizacja domu kultury w Komorowie przewidziana jest na części pl. Marii i Józefa Markowiczów.

Od kilku lat społeczność Komorowa zabiega o budowę obiektu kultury. Jego powstanie jest coraz bliższe realizacji. Zgodnie z obowiązującymi planami miejscowymi teren na cel kultury wyznaczony jest na części działki stanowiącej pl. Marii i Józefa Markowiczów. Na działce obecnie znajduje się skate park wybudowany w ramach dofinansowania z tzw. funduszy norweskich. Termin trwałości projektu upłynie w październiku 2021.

W styczniu 2019 wystąpiłam do Departamentu Oceny Inwestycji Ministerstwa Zdrowia (przez które przeszło finansowanie) z zapytaniem, czy na ww. terenie jest możliwa wcześniejsza realizacja obiektu przeznaczonego na cele kultury i czy nie naruszy ona trwałości projektu.

Z uzyskanej odpowiedzi wynika, że nie. Jak można przeczytać w załączonym piśmie: „planowana budowa Domu Kultury w Komorowie może stanowić kontynuację osiągnięć projektu w zakresie profilaktyki zdrowotnej”, oczywiście pod warunkiem utrzymania rezultatów projektu podstawowego.

W budżecie gminy na 2019 rok mamy kwotę 150 tys. zł, której uruchomienie na cele projektowe w świetle oczekiwań mieszkańców staje się niezbędne.

Plac Markowiczów to centrum Komorowa. W tym miejscu nie może powstać obiekt przypadkowy. Fundusze w tegorocznym budżecie pozwolą nam na ogłoszenie i przeprowadzenie konkursu architektonicznego, do którego – mam nadzieję – zgłosi się wielu utalentowanych architektów. *Małgorzata Pachecka*

PRZEBUDOWA KUBUSIA PUCHATKA

W marcu rozpoczęła się przebudowa ul. Kubusia Puchatka w Granicy. Zostanie tam wykonane odwodnienie oraz nowa nawierzchnia. Planowany termin zakończenia prac – do 31 maja 2019 r.

PRZEBUDOWA STAREJ DROGI

Przebudowę ulicy Stara Droga w sołectwie Komorów rozpoczęto w kwietniu br. Oprócz nowej nawierzchni zostanie wykonane również odwodnienie. Zakończenie inwestycji planowane jest na koniec czerwca.

KONKURS NA DYREKTORA

Wójt gminy Michałowice ogłasza konkurs na stanowisko dyrektora Biblioteki Publicznej Gminy Michałowice w Michałowicach (Michałowice, ul. Raszyńska 34). Oferty należy składać do 21 maja 2019 r. Informacji w sprawie konkursu udziela Dorota Chalimoniuk – główny specjalista ds. kadrowo-administracyjnych (tel. 22 350 91 38). Szczegóły dotyczące konkursu dostępne są na stronie urzędu gminy: www.michalowice.pl

KONKURS NA DYREKTORA

Od lutego w kasie urzędu gminy mieszkańcy mają możliwość dokonywania kartą płatniczą opłat z tytułu podatków, za odbiór śmieci, itp. Wprowadzenie takiej formy płatności było możliwe dzięki uchwale Rady Gminy Michałowice nr XXXII/398/2018 z 10 maja 2018 r.

NIE BÓJ SIĘ

PYTANIA

informacjapubliczna.org

Chcesz kopię faktury wystawionej przez urząd? Interesują Cię statystyki umieralności w Twoim szpitalu? A może chcesz przeczytać protokół z posiedzenia rady pedagogicznej? Podpowiemy, jak to zrobić.

**Sieć Obywatelska
Watchdog Polska**

Od 15 lat w Polsce obowiązuje ustawa o dostępie do informacji publicznej. Dzięki niej obywatele mogą dużo skuteczniej kontrolować rządzących każdego szczebla. Niestety wciąż rzadko z tej możliwości korzystają, a to przecież takie proste!

To, o co możesz zapytać rządzących, nazywamy informacją publiczną. Możesz pytać o wszystko, co dotyczy działalności instytucji wymienionych w art. 61 Konstytucji. Te instytucje to m.in. organy władzy publicznej, a więc nie tylko rząd,

Prezydent RP, sejm czy senat, ale także samorząd terytorialny czy instytucje posiadające monopol w jakiejś dziedzinie – samorząd gospodarczy (np. izba rolnicza czy rzemieślnicza), samorząd zawodowy (np. rada adwokacka czy izba radcowska lub gospodarcza), partie polityczne. – Mieszkaniec może na przykład zapytać urząd gminy o projekt planu zagospodarowania przestrzennego i dzięki temu dowiedzieć się, że w pobliżu jego domu władze planują budowę fermy wiatrowej. Z kolei klient kancelarii adwokackiej ma prawo zapytać izbę adwokacką o orzeczenie dyscyplinarne dotyczące prawnika prowadzącego jego sprawę – podaje przykłady Szymon Osowski, prawnik i prezes stowarzyszenia Sieć Obywatelska Watchdog Polska.

Pytać można też instytucje dysponujące publicznym majątkiem i realizujące zadania publiczne, np. spółki komunalne, szkoły i szpitale. Mieszkaniec miejscowości, w której na przykład po raz kolejny wzrosła opłata za wodę, może wysłać do przedsiębiorstwa wodociągów i kanalizacji pytanie o wysokość nagród dla zarządu spółki w ostatnim roku. Pacjent może z kolei zawnieść o udostępnienie protokołów po kontroli NFZ.

To nie wszystko. Trzecią grupą, którą można pytać, są podmioty prywatne, np. organizacje społeczne, ale tylko w zakresie, w jakim powierzono im pieniądze publiczne lub wykonywanie zadań publicznych. Co to znaczy? Na przykład fundacja, która dostała dofinansowanie z budżetu gminy czy państwa na swoją działalność, powinna być gotowa udostępnić w każdej chwili faktury, umowy, etc.

– Pani Monika zajmowała mieszkanie komunalne z dwiema niepełnosprawnymi córkami. W pewnym momencie dostała nakaz eksmisji. Zaproponowano jej lokal zastępczy, ale nie był przystosowany do potrzeb jej córek, musiałaby przeprowadzić w nim gruntowny remont, na który nie było jej stać. Tak się złożyło, że sąsiadką pani Moniki była członkini naszej organizacji. Kiedy mama niepełnosprawnych dzieci skarżyła się, że nie ma dla niej odpowiedniego lokalu zastępczego, podpowiedzieliśmy jej, że może przecież dowiedzieć się w urzędzie, jak jest naprawdę, składając wniosek o dostęp do informacji publicznej. Jeśli ktoś nie wie, jak to zrobić, może zgłosić się do naszej poradni.

Pomogliśmy pani Monice napisać wniosek, na który urząd odpowiedział w ustawowym czasie (14 dni) i okazało się, że miasto dysponuje jednak lokalami przystosowanymi do potrzeb osób z niepełnosprawnością. W bardzo prosty sposób udało się rozwiązać trudną życiową sytuację – dodaje Szymon Osowski i zachęca, by korzystać ze swojego prawa do informacji.

Masz pytania do władzy? Zadaj je!

Wszystko, co robią organy władzy publicznej, takie jak rząd, Prezydent, Premier czy wójt, w ramach swoich obowiązków, to działalność publiczna, a zatem stanowi informację publiczną i możemy o to pytać. A władze muszą nam odpowiedzieć.

Każda osoba może wnioskować o wszelkie dokumenty wynikające z wykonywania zadań publicznych, a więc o informacje związane z wydatkowaniem publicznych pieniędzy, na przykład o umowy podpisywane przez urząd, faktury, konkursy etc. Można też wnioskować o udostępnienie dokumentów, które są w posiadaniu władz, a niekoniecznie zostały przez nie wytworzone. Taką informacją będzie na przykład projekt czy opinia zamówiona przez prezydenta miasta, burmistrza czy wójta.

Każdy obywatel ma też prawo uczestniczyć w posiedzeniach rady gminy, powiatu, sejmiku czy senatu. Co więcej – może te posiedzenia nagrywać, a następnie nagrania te upubliczniać bez pytania kogośkolwiek o zgodę. To uprawnienie gwarantowane jest nie tylko przez Konstytucję RP, która mówi tylko o posiedzeniach rady, ale także przez Ustawę o samorządzie gminnym, której artykuł 11b ust. 2 informuje: „Jawność działania organów gminy obejmuje w szczególności prawo obywateli do uzyskiwania informacji, wstępu na sesję rady gminy i posiedzenia jej komisji, a także dostępu do dokumentów wynikających z wykonywania zadań publicznych, w tym protokołów posiedzeń organów gminy i komisji rady gminy”.

Warto pamiętać, że jeśli instytucja, która Cię interesuje, tylko częściowo jest zobowiązana do udzielania informacji publicznej (np. w związku z dysponowaniem publicznymi pieniędzmi), to dostaniesz informację tylko w tym zakresie.

– Kiedy masz jakieś pytanie do władzy, zadaj je! – zachęca Szymon Osowski, prawnik i prezes Sieci Obywatelskiej Watchdog Polska, która dba o jawność

życia publicznego. – Wniosek o informację publiczną to zwykły list lub mail, którego nie musisz podpisywać. Możesz go wysłać do urzędu, który posiada interesujące Cię informacje. Nie musisz szukać adresu konkretnego urzędnika, napisz na adres ogólny instytucji. Ważne, aby uściślić, w jakiej formie mają być udostępnione dokumenty i na jaki adres wysłane. Możesz prosić na przykład o przesłanie skanu na swój adres mailowy lub wydruku pod wskazany adres – dodaje Szymon Osowski.

Przykładowa treść takiego wniosku: „Wnoszę o przesłanie na ten adres mailowy skanów wszystkich umów zawartych w kwietniu tego roku przez wójta”.

Instytucja najpóźniej po 14 dniach kalendarzowych musi odpowiedzieć na Twoje pismo. – Urząd, do którego składamy wniosek, nie ma prawa pytać nas, do czego wykorzystamy zdobytą tą drogą informację – podkreśla Osowski.

Jeżeli urząd zamieścił oczekiwane przez Ciebie informacje w Biuletynie Informacji Publicznej (oznaczonym białą-czerwoną flagą), nie zdziw się, że w odpowiedzi otrzymasz link do strony internetowej BIP, na której znajdziesz interesujące Cię informacje.

Nie dostajesz informacji? Złóż skargę!

Nie wszystkie instytucje chętnie wypełniają swoje obowiązki związane z udostępnianiem informacji. Czasem ignorują wnioski, czasem przysyłają odpowiedzi zbyt lakoniczne, a czasem odpowiadają wprost, że żądanej informacji nie ujawnią. Co wtedy robić?

Jednym ze sposobów na odstraszenie dociekliwych obywateli i obywaterek jest żądanie przez instytucję opłaty za udostępnienie informacji. Czy to zgodne z prawem? – Urząd może naliczyć opłatę za udostępnienie informacji publicznej, jeśli poniesie jakieś dodatkowe, nadzwyczajne koszty związane z jej wytworzeniem. Chodzi tu jedynie o koszty materiałowe, np. zużycie wyjątkowo dużo papieru do wydrukowania interesujących nas dokumentów albo będzie musiał kupić płytę CD, żeby przesłać na niej interesujące nas informacje. Nie może naliczyć opłaty za pracę urzędnika przygotowującego dokumenty. Urząd nie może też mieć żadnego cennika za udostępnianie informacji, a opłata musi odpowiadać rzeczywiście poniesionym przez urząd kosztom – podkreśla Bartosz Wilk, prawnik Sieci Obywatelskiej Watchdog Polska.

A co, jeśli urząd odmówi lub nie odpowie? Jeśli nie odpowie lub jego odpowiedź będzie wymijająca czy niepełna, możesz złożyć do sądu administracyjnego skargę na bezczynność. – Skargę na bezczynność składamy za pośrednictwem urzędu, który nie odpowiedział na nasz wniosek, i to on ma obowiązek przekazania jej do sądu administracyjnego – wyjaśnia Bartosz Wilk.

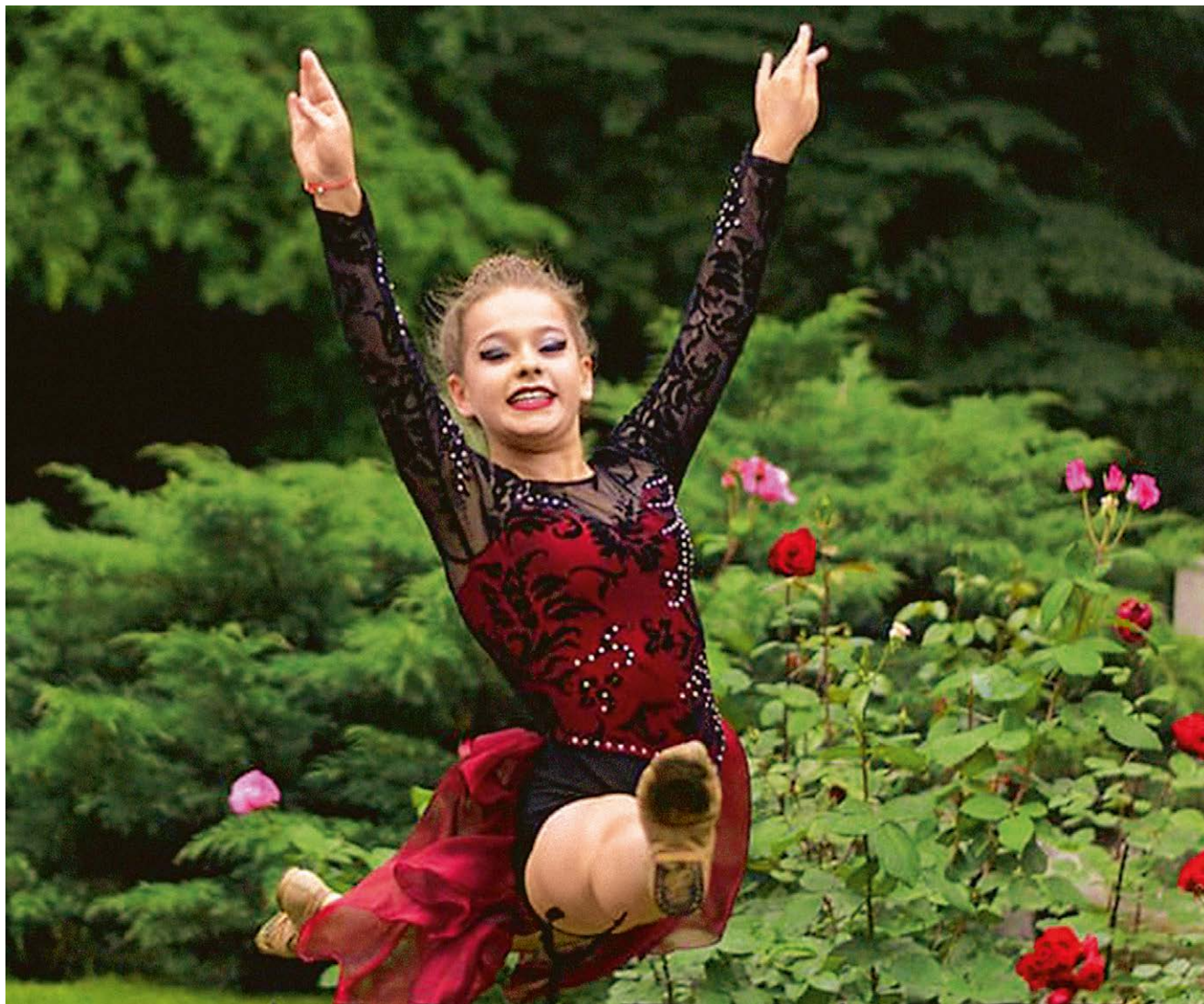
Może się również zdarzyć, że wójt, burmistrz, starosta lub prezydent miasta wydadzą decyzję, w której odmawiają nam udostępnienia informacji, powołując się na prywatność (np. we wnioskowanej informacji są dane osobowe) czy tajemnicę przedsiębiorcy. Od tej decyzji odwołujemy się do Samorządowego Kolegium Odwoławczego. Jeśli ten podtrzyma decyzję urzędnika, wtedy możemy ją zaskarżyć do wojewódzkiego sądu administracyjnego.

Inny scenariusz jest taki, że urząd odpowiada nam, że nie może zrealizować wniosku w formie, o jaką prosimy, np. chcieliśmy skany dokumentów, a w urzędzie popsuł się skaner. Wtedy należy uzgodnić inną, możliwą do realizacji formę odpowiedzi.

– Często niechęć urzędów do udostępniania informacji wynika z błędnego przekonania, że ujawnienie danej informacji godzi w prywatność innych osób. Tak było w przypadku warszawskiego ratusza, który udostępniając umowy przez siebie zawierane, wykreślał z nich nazwiska zleceniobiorców. Dopiero Sąd Najwyższy przekonał urząd, że aby skutecznie kontrolować, trzeba znać nazwiska osób otrzymujących publiczne zlecenia, gdyż tylko w ten sposób można zapobiec nepotyzmowi. Od tego czasu warszawski ratusz publikuje rejestry umów na swojej stronie – mówi Bartosz Wilk. – Z kolei pewien burmistrz był przekonany, że imiona i nazwiska osób uczestniczących w spotkaniu wiejskim nie mogą być udostępnione, a tymczasem sąd stwierdził coś zupełnie odwrotnego – mieszkanki i mieszkańcy sołectwa, biorąc udział w zebraniu wiejskim, sprawują władzę, gdyż zebranie wiejskie jest organem sołectwa. Z tego powodu w tym zakresie ich personalia nie korzystają z ochrony prywatności – dodaje prawnik.

Chcesz wiedzieć więcej o dostępie do informacji publicznej? Wejdź na stronę internetową www.informacjapubliczna.org. Potrzebujesz bezpłatnej porady prawnej w tym zakresie? Skorzystaj z poradni Sieci Obywatelskiej Watchdog Polska na stronie: www.porady.siecobywatelska.pl.

Taniec od zawsze i na zawsze

Marta Wrzeszcz jest piętnastoletnią tancerką odnoszącą liczne sukcesy na całym świecie.

Wwieku 4 lat rozpoczęła swoją przygodę, która trwa do dziś. Taniec jest w jej życiu od zawsze i – jak mówi – na zawsze. Obecnie trenuje w Akademii Tańca Reliese w Warszawie, gdzie spędza średnio ponad 20 godzin tygodniowo. Tam wraz z trenerami i koleżankami z zespołu szlifuje swoje umiejętności oraz przygotowuje się do startów. Wszystko kręci się wokół tańca – treningi, warsztaty, projekty, przymiarki strojów i zawody. Wyjazdy związane z jej pasją pozwalają jej nawiązywać znajomości i przyjaźnie na całym świecie. Marta na swoim koncie ma liczne

sukcesy, które odnosiła zarówno na zawodach krajowych, jak i zagranicznych. Jest w czołówce polskich tancerek w Federacji IDO. Przywiozła wiele złotych, srebrnych i brązowych medali z Mistrzostw Polski Federacji IDO, Mistrzostw Europy Federacji IDO czy Mistrzostw Świata Federacji IDO. W 2015 roku brała udział w programie „SuperDzieciak” emitowanym przez Polsat. Była to świetna zabawa i nauka. Marta oprócz tańca trenuje cheerleading. Najlepszy wynik to podwójny złoty medal na otwartych mistrzostwach świata Samechok World Beach Cheerleading Open Masters w Korei Południowej w 2017 roku, gdzie wraz ze swoją partnerką reprezentowała Polskę. Jako jedyna Polka dostała się do dwóch edycji autorskiego programu Lukasa MacFarlane’a (zwycięzca 4. edycji angielskiego show „Got to Dance”, założyciel

UnTitled Dance Company) – „SEEDS 2” w 2017 roku i „SEEDS 3” w 2018 roku, gdzie 25 najzdolniejszych tancerzy nowej generacji z całego świata, starannie selekcjonowanych na drodze przesłuchań, miało szansę uczyć się od najlepszych i finalnie stworzyć spektakle wystawione na deskach londyńskiego teatru. „SEEDS” to przygoda, w której Marta miała szansę szkolić swój warsztat taneczny oraz przekazać artystyczny z najlepszymi choreografami na świecie, pracującymi dla takich gwiazd i marek jak: Years & Years, Carly Rae Jepsen, Celine Dion, Nike, GAP, Adidas, Taylor Swift, „The Voice of UK”, „So You Think You Can Dance”, Kiesza czy Sia. Godne podziwu są jej upór, pracowitość i żelazna dyscyplina, które pozwalają jej godzić pasję z obowiązkami szkolnymi.

Magda Wrzeszcz

Chciałbym pracować dla NASA

Szymon Petyniak, siedemnastolatek z Komorowa, szykuje się do międzynarodowych zawodów. Całe dnie spędza w laboratorium fizycznym.

ZSzymonem spotykam się w połowie kwietnia. Trwa strajk nauczycieli, z czego nasz bohater z pewnością jest zadowolony. Dzięki temu nie musi tracić czasu na lekcje w szkole, może go poświęcić na naukę.

Szymon szykuje się do Turnieju Młodych Fizyków – zawodów skierowanych do uczniów szkół ponadgimnazjalnych, w których zespoły młodych ludzi przedstawiają opisy eksperymentalne różnych zjawisk. W tym roku w puli 17 zadań do rozwiązania są m.in.: „Patyczkowa reakcja łańcuchowa” (patyczki do lodów ułożone w tzw. spłot cobra, uwolnione z jednej strony gwałtownie rozłączają się), „Głośnie dźwięki” (jak stożki i rogi wzmacniają dźwięki), „Licznik niciowy Moire” (wzory interferencyjne pozwalają policzyć ilość nici w tkaninie). Młodzi ludzie mają za zadanie przygotować eksperymenty odtwarzające dane zjawisko, dokładnie opisać i postarać się je wyjaśnić. Na przykład jak kształt i materiał, z którego jest róg, wpływają na wzmocnienie dźwięku. Zespoły konkurują ze sobą najpierw na szczeblu krajowym, a później na międzynarodowym. W tym roku finał zawodów odbywać się będzie po raz pierwszy w Warszawie, w zeszłym roku był w Pekinie. Zawody odbywają się rokrocznie od 1988 roku, ostatnio gromadzą drużyny z przeszło 30 krajów.

Szymon należy do Klubu Naukowego Fenix, który w tym roku wygrał turniej ogólnopolski i tym samym rozpocznie rywalizację na szczeblu międzynarodowym. Po drodze do finału w Warszawie będą jeszcze zawody w Austrii. Drużyna obecnie liczy 5 osób.

Na co dzień Szymon uczy się w XIV LO im. Stanisława Staszica w Warszawie, znanej kuźni umysłów ścisłych. Nauczyciele nie są przesadnie szczęśliwi, że Szymon uczestniczy w zawodach, oznacza to bowiem częste i długie przerwy w nauce. Ale jak nieskromnie o sobie mówi, jest w grupie osób utalentowanych, więc zdanie szkoły samo w sobie to nie jest ja-

Szymon Petyniak mieszka w Komorowie i należy do Klubu Naukowego Fenix, w którym przygotowuje się do Międzynarodowego Turnieju Młodych Fizyków. W przyszłości bardzo chciałby pracować dla NASA.

kiś problem. „To, że nie będziemy mieli jakichś dobrych średnich czy świadectw z wyróżnieniem, to jest coś, co się wie, podejmując się takiej aktywności”.

Od przedszkola interesował się kosmosem, samolotami i to były pierwsze kroki fascynacji fizyką. Gdy szedł do gimnazjum, liczył, że fizyka będzie jego ulubionym przedmiotem. Wbrew pozorom nie było łatwo, bo w szkole fizyka nie jest dobrze tłumaczona. Na szczęście pomagał mu tata. To zaowocowało pasją fizyczną

ukoronowaną konkursem kuratorskim.

Musiał nauczyć się rozwiązywania równań różniczkowych i całkowania, choć program liceum na razie tego nie przewiduje.

Chciałby zająć się inżynierią lotniczą albo kosmiczną. Program minimum to wydział MEiL na Politechnice Warszawskiej, choć – jak mówi – rozważa też studia za granicą, jeśli jakaś uczelnia chciałaby go przyjąć.

Marcin Bójko

Popsicle Stick's Curvature

$$\frac{d^2}{dx^2} \left(EI \frac{d^2 w}{dx^2} \right) = q(x)$$

$$EI(x) = \text{constant}$$

$$EI \frac{d^4 w}{dx^4} = q(x)$$

$$q(x) = \sum_{i=1}^{N=4} q_i \delta(x - x_i)$$

$$w(x) = \int \int \int \int \frac{\sum_{i=1}^{N=4} q_i \delta(x - x_i)}{EI} dx^4 = \frac{1}{6} Ax^3 + \frac{1}{2} Bx^2 + Cx + D + \sum_{i=1}^{N=4} \frac{q_i}{6EI} \begin{cases} 0, & x < x_i \\ (x - x_i)^3, & x \geq x_i \end{cases}$$

Where: E – Young's modulus, I – Second moment of area, q_i – bending forces, x_i – points where q_i forces are applied, $\delta()$ – Dirac's Delta, A; B; C; D; – Integration Constants determined by the boundary conditions, w – popsicle stick's deflection, x – position along the x axis

Team Poland

11

Slajd prezentacji przygotowywanej przez zespół, w którym pracuje Szymon Petyniak, opisujący deformację patyczka do lodów. Równania różniczkowe i całkowe daleko wykraczają poza program szkoły średniej.

Sok z czarnego bzu

Już za chwilę zakwitnie czarny bez, którego kwiaty, a potem owoce są nie tylko kulinarnym rarytasem w wielu krajach Europy (baldachimy kwiatów smaży się w cieście naleśnikowym i podaje jako wykwintny deser w Anglii, Niemczech czy Austrii), ale i lekiem antywirusowym.

W medycynie ludowej suszone kwiaty dzikiego bzu lub syrop z kwiatów stosowano przy gorączce – napotnie, w bólach reumatycznych czy infekcjach grypopodobnych. Coraz więcej badań potwierdza lecznicze właściwości kwiatów i owoców tego krzewu.

Przepis na najlepszy syrop z kwiatów czarnego bzu

- ok. 40 baldachimów dobrze rozkwitniętych kwiatów czarnego bzu (zebrać należy w suchy, słoneczny dzień)
- sok wyciśnięty z 5 dużych cytryn
- 2 litry wody
- 1 kg cukru (można użyć ksylitolu)

Kwiaty dokładnie oddziel od łodyżek, najlepiej odetnij nożyczkami. Następnie zalej je wrzątkiem i odstaw w chłodne miejsce na co najmniej 12 godzin (np. na całą noc). Następnie przecedź, dodaj cukier i sok z cytryn. Wymieszaj i podgrzej (cukier musi dokładnie się rozpuścić). Nie gotuj syropu, jedynie doprowadź do wrzenia i natychmiast przelej do wyparzonej, szczelnie zamykanych butelek lub słoiczek (jeśli chcesz dłużej przechować). Zakręć, słoiczki postaw do góry dnem i odwróć dopiero, gdy zupełnie ostygną. Sok nie wymaga już pasteryzowania.

Jeśli robisz syrop do bezpośredniego spożycia, to po prostu przechowuj go w lodówce przez kilka dni.

Sposób podania: w gorące lato syrop rozcieńcza się wodą, można podać z kostkami lodu i cytryną. Gasi pragnienie i wzmacnia organizm. W okresie jesienno-zimowym, podczas infekcji, należy pic kilka łyżek syropu w ciągu dnia. Można dodawać do herbaty.

Na zdrowie!

Anna Sobowiow, inicjatorka Strefy Zdrowego Żywienia w Szkole, pedagog, praktyk zdrowego i świadomego odżywiania, miłośniczka ziół i natury.

Co zamiast lizaka?

Słodcyce wydają się dziś być szybkim i zawsze cieszącym dzieci drobiazgiem, który możemy wręczyć, kiedy przychodzimy na odwiedzinach do wnuczki.

Producenci słodczy starają się wyrobić w nas przekonanie, że bez czekoladowych cukierków, żelków czy jajek z niespodzianką dzieci nie będą szczęśliwe.

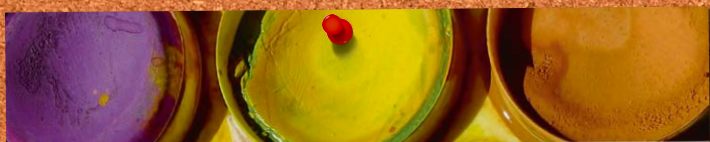
Sprzyjają temu ustawione przy wejściach do sklepów i przy kasach słodczyce, które wydają się wygodną, atrakcyjną i taną formą prezentu dla naszych pociech. Niestety, nie zawsze sprawdzamy skład takiego produktu, by wiedzieć dokładnie, z czego został zrobiony. Małe litery na opakowaniu, brak okularów, pośpiech i kolejki przyczyniają się do tego, że kupujemy świąteczne łakocie, nie wiedząc, że często oprócz dużej porcji cukru mogą one także zawierać szkodliwe dodatki chemiczne.

Jeśli więc w trakcie zakupów nie masz czasu na rozważania, czy trzymane w ręce czekoladowe jajko ma dobry skład, możesz zawsze wybrać inny drobiazg, który sprawi radość czy będzie zachętą do aktywności na świeżym powietrzu. Miejsce na słodkości zostaw dla domowych serników, bab, mazurków i innych pyszności.

A co zamiast jajka z niespodzianką? Oto garść pomysłów:

- koszyczek wypełniony ulubionymi owocami i orzechami milusińskiego
- kolorowanki świąteczne
- kredki i flamastry (zawsze potrzebne w domu pełnym dzieci ;-)
- kolorowy papier do wycinania, rysowania, ozdabiania
- karty piłkarskie

- notesik z długopisem
- kreta do rysowania po chodniku i tablicy
- bilety do kina
- piłka, skakanka
- balony o różnych kształtach, kolorach
- plastelina, modelina, ciastolina
- mała lampka LED do roweru lub kurtki, którą łatwo zawiesić czy przypiąć
- naturalne, kolorowe mydło do mycia
- kule musujące do kąpeli
- farby do malowania, kredki do malowania buzi
- zestaw do robienia świątecznych kartek
- coś do kolekcji, jeśli wnuczka lub wnuczek kolekcjonują jakieś przedmioty
- minilego lub inne klocki
- kostka Rubika, jojo, kalejdoskop
- zeszyt z naklejkami, gra karciana
- szablony do odrysowywania różnych wzorów, gumki do mazania o wesołym kształcie lub miłym zapachu
- szkło powiększające
- kolorowe magnesy na tablicę
- ochraniacze do jazdy, np. na rolkach
- worek na akcesoria sportowe
- rękawiczki rowerowe, kulki lub nakładki odbłaskowe na szprychy rowerowe
- roślina lub sadzonka, np. truskawki, czy poziomki, do posadzenia w ogródku czy postawienia na oknie oraz rękawiczki ogrodowe
- roślina w świątecznej doniczce, niewymagająca znacznej opieki, np. kaktus ozdobny, zestaw małego ogrodnika, kolorowa konewka
- coś, czego dzieci wam nigdy nie zapomną, to przede wszystkim wspólnie spędzony czas.

Pierwszy Przegląd Twórczości Artystycznej

ART.INSPIRACJE

WYSTAWA MALARSTWA I GRAFIKI

17 - 30 MAJA 2019

WERNISAŻ 16 MAJA 2019, G.19:00

Sala Multimedialna, Urząd Gminy Michałowice
Aleja Powstańców Warszawy 1, Reguły

AKTYWNE KOBIETY NASZEGO REGIONU

KONKURS PLASTYCZNY POD HONOROWYM
PATRONATEM WÓJTA GMINY MICHAŁOWICE
MAŁGORZATY PACHECKIEJ

■ Konkurs plastyczny w trzech kategoriach wiekowych:

- I – dzieci (do 10 roku życia),
- II – młodzież (11-18 lat),
- III – dorośli (od 19 roku życia).

■ W konkursie mogą uczestniczyć mieszkańcy Gminy Michałowice oraz mieszkańcy pozostałych gmin Powiatu Pruszkowskiego.

■ Technika prac: malarstwo, rysunek, grafika, kolaż.

■ Format prac konkursowych: A4-A3.

■ Praca na odwrocie musi zawierać imię i nazwisko, wiek uczestnika, miejscowość, numer telefonu kontaktowego do uczestnika konkursu/opiekuna.

■ Do pracy plastycznej należy dołączyć krótki opis - opowieść o wybranej bohaterce oraz uzasadnienie wyboru tematu w odniesieniu do celów konkursu.

■ Prace konkursowe przyjmowane będą w gminnych bibliotekach w Nowej Wsi, Komorowie i Michałowicach w godzinach otwarcia bibliotek.

Termin zgłaszania prac: 29 kwietnia 2019 - 31 maja 2019.

Wyniki konkursu zostaną ogłoszone w pierwszej połowie czerwca 2019 r. na facebookowej stronie internetowej „Prawa kobiet wczoraj i dziś” oraz na stronie „Artystyczne Inspiracje – Gmina Michałowice”.

Regulamin konkursu na [facebook.com/prawakobietwczorajdzis](https://www.facebook.com/prawakobietwczorajdzis) oraz na stronach bibliotek.

Organizator konkursu: Stowarzyszenie "Przyjazne Jutro", kontakt: przyjaznejutro@gmail.com, tel. 607 255 888, 513 027 620
Konkurs AKTYWNE KOBIETY NASZEGO REGIONU jest współfinansowany z dotacji GMINY MICHAŁOWICE w ramach zadania ART.INSPIRACJE 2019, a także ze środków z konkursu grantowego Funduszu Obywatelskiego pod honorowym patronatem Rzecznika Praw Obywatelskich (środki Nagrody Rafto).

Wójt Gminy Michałowice zaprasza na

Gminny dzień dzieci i rodziców

2 czerwca godz. 12.00
park w Regułach ul. Wiejska

ZAPRASZAMY MŁODZIEŻ I DOROSŁYCH
MIESZKAŃCÓW OSIEDLA MICHAŁOWICE

PIERWSZA

POMOC

21
MAJA
WTOREK
GODZ. 18.00

ZAPISY SMS: 501-104-574
MIEJSCE: MICHAŁOWICE, UL. RASZYŃSKA 34

PROGRAM WYMIANY PIECÓW WĘGLOWYCH

PRZYPOMINAMY!
PRZYJMOWANIE WNIOSKÓW
TYLKO DO 31 MAJA 2019

BIURO PODAWCZE, PARTER UG MICHAŁOWICE

POBIERZ WNIOSEK O UDZIELENIE DOTACJI
www.piece.michalowice.pl

INFORMACJA TEL. 22 350 91 18

Zielono mi!

Wójt
Gminy Michałowice
zaprasza

12:00 – Orkiestra dęta (przemarsz ulicami Komorowa od WKD do Placu Paderewskiego), **13:00** – spotkanie z Mają Popielarską, **14:00** – występy mieszkańców, **16:30** – pokaz mody z lat 70-tych, **18:30** – potańcówka przy muzyce na żywo (**zespół BIG BIT**).
A także pokaz zabytkowych samochodów, stoisko wymiany roślin oraz strefa aktywności dla małych i dużych.

Spotykamy się
18 maja
12:00 – 22:00
Przyjdź
koniecznie!

Klimat
lata 70-te
Mile widziana stylizacja

Drogi Mieszkańcu, serdecznie zapraszamy na miłe wspólne popołudnie w stylu lat 70-tych w ramach kolejnej, **5. edycji zielonego karnawału „Zielono mi!”**.
To spotkanie dla każdego, kto kocha stare samochody, orkiestry dęte, kto chce potańczyć na deskach do muzyki lat 70-tych na żywo.

Współorganizatorzy

Zarząd Osiedla
Komorów